

MNOGA F

VÝROČNÍ
ZPRÁVA
2018

Josef Čapek (1887–1945) Černošský král, 1920, olej, plátno, 110 × 77,5 cm, Národní galerie Praha

OBSAH

Mise a vize	6
Národní galerie Praha v roce 2018	7
Klíčové projekty roku 2018	9
Komunikace a nová vizuální identita	11
Výstavy a expozice	
Palác Kinských	13
Kláster sv. Anežky České	15
Šternberský palác	18
Schwarzenberský palác	21
Veletržní palác	25
Valdštejnská jízdárna	32
Tuzemské a mezinárodní spolupráce	33
Zahájení výstav	35
Vzdělávací a doprovodné programy	36
Dokumentace sbírek	44
Akvizice	45
Metodické centrum pro muzea výtvarného umění	46
Výkon agendy vývozu předmětů kulturní hodnoty	47
Restaurování	48
Ediční činnost	51
Věda a výzkum	54
Knihovna	56
Archiv	58
Hospodaření a statistiky	60
Lidské zdroje	70
Podpora Národní galerie Praha	72
Poděkování za podporu a spolupráci	74

MISE A VIZE

Národní galerie Praha spravuje nejrozsáhlejší sbírku výtvarných děl v České republice. Je institucí s více než dvousetletou tradicí, která nabízí reprezentativní přehled vývoje umění na českém území a představuje podstatné aspekty středoevropského, evropského a světového uměleckého dění. V souladu se svým statutem shromažďuje, eviduje, studuje, vystavuje, publikuje a zprostředkovává umělecká díla všech výtvarných oborů od antiky až po současnost.

Posláním Národní galerie Praha je stimulovat zájem o výtvarné umění a vizuální kulturu, přispívat k jejich poznání a inspirovat k přemýšlení o nich na národní i mezinárodní úrovni. Proto zpřítomňuje a upevňuje význam výtvarného umění a vizuální kultury v hodnotovém systému globalizující se společnosti. Tímto způsobem rozvíjí kreativní schopnosti jednotlivců a duchovně obohacuje celou společnost, přičemž zdůrazňuje pozitivní vnímání kulturní rozmanitosti a pomáhá utvářet smysl pro toleranci a porozumění.

NÁRODNÍ GALERIE PRAHA V ROCE 2018

40 VÝSTAV
2 305 DOPROVODNÝCH PROGRAMŮ
711 928 NÁVŠTĚVNÍKŮ

NÁVŠTĚVNOST

V roce 2018 přilákala Národní galerie Praha přes 700 tisíc návštěvníků. Nejvyhledávanější budovou se stal již tradičně Veletržní palác. Nejnavštěvovanější výstavou roku byla přehlídka celoživotního díla Františka Kupky ve Valdštejnské jízdárně, kterou zhlédlo přes 90 tisíc* lidí. Monumentální instalace Kathariny Grosse, kterou hostila od února Velká dvorana Veletržního paláce, přitáhla bezmála 60 tisíc návštěvníků. Mezi další úspěšné výstavní projekty patřily výstavy Josefa Koudelky, Jiřího Petrboha, Marii Lassnig nebo Jiřího Koláře.

NÁVŠTĚVNOST V ROCE 2018

Veletržní palác	282 629
Šternberský palác	48 753
Schwarzenberský palác	34 782
Salmovský palác	7 270
Kláster sv. Anežky České	60 781
Palác Kinských	41 680
Valdštejnská jízdárna	75 500
Zahrady a akce pro veřejnost	160 259
Celkem	711 928

NEJNAVŠTĚVOVANĚJŠÍ VÝSTAVY ROKU 2018

FRANTIŠEK KUPKA 1871–1957 *	90 196
KATHARINA GROSSE: ZÁZRAČNÝ OBRAZ *	57 177
KOUDELKA: INVAZE 68 & ARCHIVNÍ ZÁBĚRY JANA NĚMCE *	35 383
JIŘÍ PETRBOK: HOŘÍCÍ SRDCE	22 701
ZÁHADA ČAPKOVA KOBERCE	21 822
ARCIVÉVODA FERDINAND II. HABSBURSKÝ. RENASANČNÍ VLADAŘ A MECENÁŠ MEZI PRAHOU A INNSBRUCKEM *	20 180
MARIA LASSNIG 1919–2014	19 416
JIŘÍ KOLÁŘ: ÚŠKLEBEK STOLETÍ	14 964

* celková návštěvnost výstavy včetně jejího přesahu do roku 2017 nebo 2019

KLÍČOVÉ PROJEKTY ROKU 2018

OSMIČKOVÁ VÝROČÍ

Rok 2018 byl výročím několika významných událostí spojených s naší státností. Národní galerie Praha se do oslav zapojila sérií výstavních projektů, které připomínaly jak sté výročí založení Československa, tak padesát let od sovětské okupace. Během roku vzniklo v této souvislosti hned několik výstavních projektů, mezi které patřila výstava Jiřího Petrboha Hořící srdce či dvě výstavy fotografií Josefa Koudelky: De-creazione a Invaze 68 & archivní záběry Jana Němce ve Veletržním paláci. V paláci Kinských proběhla výstava Jiřího Koláře, která představila mimo jiné Kolářův proslulý Týdeník 1968. Rok 1918 si Národní galerie Praha připomněla v první řadě novou sbírkovou expozicí 1918–1938: První republika, která představuje bohatou výtvarnou tvorbu a umělecký provoz mladého československého státu. S výročím souvisely také další výstavní projekty ve Veletržním paláci – výstavy Pravda vítězí(vá)! Obrazy nejen z českých dějin a Záhada Čapkova koberce. Všechny výroční projekty se uskutečnily v rámci projektu Společně století za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

DÍKY MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCI

Výstava Možnosti dialogu byla vytvořena v rámci partnerství mezi Národní galerií Praha a Staatliche Kunstsammlungen Dresden. Výstava spojuje výběr děl ze Schenkung Sammlung Hoffmann s vybranými díly současných českých umělců ze sbírek Národní galerie Praha i ze sbírek soukromých. Základem tohoto projektu byla snaha o pokračování, a především zintenzivnění dialogu mezi městy a uměleckými postoji ze Západu a z Východu, který se odehrává v prostoru střední Evropy. První edice nového výstavního cyklu Salm Modern potrvá v Salmovském paláci až do prosince roku 2019.

ÚSPĚŠNÝ FRANTIŠEK KUPKA

Národní galerie Praha ve spolupráci s francouzským Réunion de musées nationaux – Grand Palais a Ateneum Art Museum v Helsinkách připravila v roce 2018 retrospektivní výstavu Františka Kupky. Výstava poprvé představila dílo tohoto českého umělce světového významu v celé jeho šíři, od raných prací z devadesátých let 19. století až po abstraktní práce z padesátých let 20. století. Vzbudila obrovský zájem a stala se s více než 90 tisíci návštěvníky nejnavštěvovanější výstavou roku.

KOMUNIKACE A NOVÁ VIZUÁLNÍ IDENTITA

Komunikační aktivity Národní galerie Praha byly v roce 2018 soustředěny především na významné výstavní projekty a témata související s tzv. „osmičkovými výročími“. O NGP a jejích aktivitách bylo publikováno přes dva tisíce mediálních výstupů. Významně vzrostl zájem o galerii také na sociálních sítích (na Facebooku má přes 27 tisíc fanoušků profil Národní galerie Praha a přes 4 tisíce profil Národní galerie Praha dětem, instagramový účet NGP přesáhl 10 tisíc sledujících). Pokračovala také komunikace ve veřejném prostoru, vznikla celá řada spotů a videí. Klíčovým komunikačním projektem roku 2018 byl pak vznik nové jednotné vizuální identity Národní galerie Praha, jež vzešla ze soutěže, kterou NGP uspořádala ve spolupráci se sdružením CZECHDESIGN.

Vizuální identita z dílny Studia Najbrt je založena na výrazném logotypu, který vychází ze smyslu a poslání Národní galerie – prezentace umění. Je komplexním komunikačním systémem, který nabízí flexibilitu a zároveň jedinečnou vizuální identifikovatelnost. Logo NGP otevírá prostor pro práci se všemi typy sdělení – textovým, obrazovým i audiovizuálním a umožňuje prezentaci širokého spektra aktivit a umění od starověku po současnost.

BROŽURY

POZVÁNKA

BONJOUR, MONSIEUR GAUGUIN: ČEŠTÍ UMĚLCI V BRETANI 1850–1950

16/11 2018–17/3 2019

kurátorky Anna Pravdová,
Kristýna Hochmuth

Výstava poprvé zmapovala působení českých umělců v Bretani v letech 1850–1950. Ukázala, jakým způsobem zachytili malíři místní drsnou krajinu, tradiční kulturu, obyčeje a obyvatelstvo. Díla českých autorů (např. Jaroslava Čermáka, Antonína Chitussiho, Alfonse Muchy, Josefa Čapka, Františka Kupky, Jana Zrzavého, Aléna Diviše, Toyen, Jana Křížka) byla doplněna o srovnání s obrazy zahraničních tvůrců jako Paul Gauguin, Paul Sérusier a Émile Bernard. Výstavu připravila Národní galerie Praha ve spolupráci s Musée départemental breton.

KLÁŠTER SV. ANEŽKY ČESKÉ VÝSTAVY

OČÍM NA ODIV. VÝZDOBNÉ TECHNIKY V MALÍŘSTVÍ A SOCHAŘSTVÍ 14.–16. STOLETÍ

14/2–26/8 2018

kurátorky Štěpánka Chlumská, Helena Dáňová

Projekt byl v pořadí druhou výstavou, pořádanou v rámci dramaturgické řady s podtitulem Umění a přírodní vědy. Tématem výstavy byly výzdobné techniky, pozornost byla tedy věnována jednotlivým typům dekorů na malbách a sochách, způsobu jejich provedení i jejich výtvarné formě. Výstava byla realizována v rámci grantového projektu Historické technologie a moderní metody průzkumu. Ukazuje interpretační možnosti specializovaných metod průzkumu děl středověkého umění s využitím inovativních technologií, jejichž poskytovatelem je Ministerstvo kultury ČR, program NAKI.

ANTONY GORMLEY: SUM

19/5–14/10 2018

kurátorky Milena Kalinovská, Irena Nývltová

S ústředním námětem výstavy, litinovou skulpturou Sum (2012), rezonovala dvě díla na papíře – dřevoryt Reach (Dosah, 2016) a monoprint Feel (Pocit, 2016). „Sum“ z názvu výstavy znamená v latině „jsem“. Sum je příkladem Gormleyho dekonstrukce sochy a jeho jednoznačně anti-heroického sochařství. Reach je dílo vytvořené z překližky pokryté minimální vrstvou barvy, aby grafika prozrazovala, kudy vedou dřevní vlákna. Monoprint Feel pak vznikl otisknutím umělceva těla pokrytého surovou ropou a vazelínou na papír.

RICHARD WIENZKEK: KRESBY

19/5–19/8 2018

kurátor Christian Forster

Výstava představila průřez kreslířským dílem německého umělce Richarda Wientzeka. Umělec nazývá svá zátíší „světskými zbožnými obrázky“, čímž zdůrazňuje propojení se středověkou formou obrazu. Divákovi zůstal zachován požitek z detailně blízkého pohledu na předměty reprodukované v duchu extrémního verismu, jež si však ponechávají rovněž symbolickou kvalitu.

SBÍRKOVÉ EXPOZICE

STŘEDOVĚKÉ UMĚNÍ V ČECHÁCH A STŘEDNÍ EVROPA 1200–1550

kurátoři Jiří Fajt, Štěpánka Chlumská

Dlouhodobá expozice středověkého a raně renesančního umění v patře klášterního komplexu prezentuje na více než dvou stech exponátech z oboru malířství, sochařství a uměleckého řemesla proměny formy a funkce výtvarného díla během tří staletí.

SOCHAŘSKÁ ZAHRADA

kurátorka Irena Nývltová

Celoročně a zdarma jsou přístupné obě klášterní zahrady s prohlídkovým okruhem architekturou kláštera a sochařskými díly předních českých umělců – mimo jiné Aleše Veselého, Jaroslava Róny, Stanislava Kolíbala či Karla Malicha. Koncept expozice děl současných autorů doplňuje jedna z prvních sochařských realizací Františka Bílka, monumentální plastika Golgoty.

PROHLÍDKOVÝ OKRUH A LAPIDÁRIUM

kurátorky Štěpánka Chlumská, Helena Dáňová

Přízemí areálu zaujímá prohlídkový okruh věnovaný historii dvojklášteřa a jeho zakladatelce. Jeho součástí je lapidárium v konventu klarisek (černá kuchyně a refektář) a menších bratří (ambit), které zahrnuje významný soubor architektonických fragmentů z doby výstavby kláštera, zakládacích desek oltářů a náhrobních kamenů.

ŠTERNBERSKÝ PALÁČ VÝSTAVY

PODOBY A PŘÍBĚHY – PORTRÉTY RENEŠANČNÍ ŠLECHTY

13/10 2017–4/3 2018

kurátorka Eva Lukášová (Národní památkový ústav)

Výstava představila výběr z dochovaných renesančních portrétů ze sbírek českých a moravských hradů a zámků. Medailonky věnované mnohým slavným rodům přiblížily osobnosti české a moravské aristokracie doby renesance, a to jak protestantské, tak i katolické, a jejich životní příběhy. Výstava byla připravena ve spolupráci s Národním památkovým ústavem.

HYNEK MARTINEC: CESTA NA ISLAND

27/4–16/9 2018

kurátoři Otto M. Urban, Petr Nedoma

Soubor obrazů Hynka Martince byl ilustrací konceptuálně formulované hříčky, založené na fiktivní historice o pokusu postavit v první polovině 18. století na Islandu barokní katedrálu a vyzdobit ji obrazy. K. I. Dientzenhofer katedrálu nakonec nepostavil, ale údajně zachovaný soubor obrazů určený pro Island je předmětem této výstavy. Přibližně třicet obrazů a kreseb bylo tematicky svázáno s mnoha konkrétními díly barokní sbírky Národní galerie. Výstavu připravila NGP ve spolupráci s Galeríí Rudolfinum.

DÍLA SEZÓNY

ADRIAEN VAN OSTADE – TANEC VE STODOLE

10/4 2017–9/9 2018

kurátorka Andrea Steckerová

SIMON LUTTICHUYS – ZÁTIŠÍ SE ZLATÝM POHÁREM A RŮŽEMI

11/9 2018–3/2 2019

kurátorka Lucie Němečková

JAN SALOMON SZ DE BRAY – SVATÁ HELENA

26/9 2017–10/4 2018

kurátorka Andrea Steckerová

SBÍRKOVÁ EXPOZICE

EVROPSKÉ UMĚNÍ OD ANTIKY DO BAROKA

kurátoři Helena Dáňová, Martina Jandlová, Olga Kotková, Petr Příbyl, Andrea Steckerová, Lenka Stolárová, Anja K. Ševčík, Vít Vlnas

Ve třech podlažích paláce jsou vystavena umělecká díla německého, rakouského, italského, francouzského, španělského, vlámského a holandského umění od středověku až do konce 18. století ze sbírky Národní galerie Praha.

SCHWARZENBERSKÝ PALÁC SBÍRKOVÁ EXPOZICE

OD RUDOLFÍNSKÉHO UMĚNÍ AŽ PO BAROKO V ČECHÁCH

kurátoři Tomáš Hladík, Andrea Steckerová, Vít Vlnas, Marcela Vondráčková

Ve třech podlažích rekonstruovaného objektu paláce je prezentováno na 160 sochařských exponátů a 280 příkladů pozdně renesančního a barokního malířství, vytvořených od konce 16. století do konce století 18. na teritoriu zemí Koruny české.

HMATOVÁ EXPOZICE – DOTEKY BAROKA

kurátorka Jana Klímová

Hmatovou expozici tvoří soubor 14 odlitků a je určena především návštěvníkům se zrakovým postižením. Vystavené exponáty představují ve zkratce vývoj českého sochařství během 17. a 18. století.

BAROKNÍ UMĚLECKÉ ŘEMESLO ZE SBÍREK UMĚLECKOPRŮMYSLOVÉHO MUSEA V PRAZE

do 5/2 2018

kurátoři Petra Matějovičová (UPM), Andrea Steckerová (NGP)

Cílem expozice bylo představit návštěvníkovi umělecké řemeslo střeoevropského kulturního prostoru od manýrismu přelomu 16. a 17. století až po klasicismus.

ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY VE SCHWARZENBERSKÉM PALÁCI

ve spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR
kurátorka Gabriela Blažková (Archeologický ústav AV ČR)

Expozice ve sklepních prostorech Schwarzenberského paláce prezentuje výsledky a nálezy záchranného archeologického výzkumu, který zde proběhl v letech 2003 a 2004. Vystavené předměty představují různorodý soubor středověké a raně novověké hmotné kultury s převažující keramikou.

CÍSAŘSKÁ ZBROJNICE

kurátor Jan Šach (Vojenský historický ústav Praha)

V rámci rekonstrukce Schwarzenberského paláce byl rovněž rehabilitován unikátní barokní krov, ve kterém je představena expozice nejcennějších historických zbraní ze sbírek Vojenského historického ústavu.

GRAFICKÉ KABINETY

JACQUES DE GHEYN II.
(1565–1629)

27/6–3/10 2018

kurátorka Blanka Kubíková

WALLERANT VAILLANT
(1623–1677). MISTR MEZZOTINTY

27/3–24/6 2018

kurátorka Petra Zelenková

SALMOVSKÝ PALÁC VÝSTAVY

SALM MODERN #1: MOŽNOSTI
DIALOGU

2/12 2018–1/12 2019

kurátoři Marion Ackermann, Jiří Fajt, Erika Hoffmann, Veronika Hulíková, Pirkko Rathgeber, Otto M. Urban a Elke Giffeler

Výstava vznikla v rámci partnerství mezi Národní galerií Praha a Staatliche Kunstsammlungen Dresden. Výstava spojuje výběr děl ze Schenkung Sammlung Hoffmann ze Staatliche Kunstsammlungen Dresden s vybranými objekty současných českých umělků a umělců ze sbírek Národní galerie Praha a ze soukromých sbírek. Základem projektu výstavy dvou institucí je snaha o pokračování a zintenzivnění dialogu mezi městy a uměleckými postoji ze Západu a z Východu, který se odehrává v prostoru střední Evropy. Možnosti tohoto dialogu jsou určeny názvem díla českého filmového umělce Jana Švankmajera, který byl použit i pro název výstavy: V jeho fantazijním, surreálním, snovém i komickém filmu z roku 1982 jsou neživé věci a jednotlivé části komponovány v jeden celek, který je zároveň subverzivně rozvrácen. Pomocí techniky animace práce propojuje množství nejrůznějších předmětů našeho každodenního života se samovolně vytvářenými hliněnými figurami, panenkami a jinými bytostmi.

Výstava prezentuje díla ze Schenkung Sammlung Hoffmann ze Staatliche Kunstsammlungen Dresden, například práce Nobuhošiho Arakiho, Mariny Abramović, Jeana-Michela Basquiata, Hanse Bellmera, Madeleine Berkhemer, Christiana Boltanského, Moniky Bonvicini, Güntera Bruse, Jakea & Dina Chapmanových, Olgy Černyševové, Anne Katrine Dolven, Dana Flavina, Isy Genzken, Félixé González-Torrese, Douglase Gordona, Antonyho Gormleyho, Keitha Haringa, Susan Hiller, Zuzanny Janin, Williama Kentridge, Kim Soo-Ja, Martina Kippenbergera, Katarzyny Kozyra, Thomase Lochera, Sarah Morris, Rona Muecka, Hermanna Nitsche, A. R. Pencka, Pipilotti Rist, Carolee Schneemann, Rudolfa Schwarzkoglera, Franka Stelly, Hirošiho Sugimota, Jeana Tinguelyho, Andyho Warhola, Toma Wesselmana, Franze Westa, Manabua Jamanaky. České umění je zastoupeno Josefem Bolfem, Jiřím Černickým, Federicem Díazem, Krištofem Kinterou, Zdenou Kolečkovou, Stanislavem Kolíbalem, Janem Nálevkou, Ivanem Pinkavou, Františkem Skálou, Vladimírem Skreplem, Richardem Stiple, Kateřinou Šedou.

VELETRŽNÍ PALÁC VÝSTAVY

MARIA LASSNIG 1919–2014

16/2–17/6 2018

kurátor Adam Budak ve spolupráci
s Kasiou Redzisz

Výstava vůbec poprvé představila průlomovou tvorbu Marii Lassnig, jedné z nejvýznamnějších umělkyně 20. století. Kromě 50 velkorozměrných obrazů, kreseb, akvarelových cyklů a soch byla díky doprovodné výstavě v rámci Moving Image Department k vidění také její filmová tvorba.

KATHARINA GROSSE: ZÁZRAČNÝ OBRAZ

16/2 2018–31/3 2019

kurátor Adam Budak

Katharina Grosse připravila velkorozměrnou malířskou instalaci, která radikálně předefinovávala malbu jakožto performativní a strukturální médium a reaguje přímo na industriální prostor galerie postavené ve funkcionalistickém stylu pozdních dvacátých let.

Zázračný obraz je architektonický, prostorový obraz, který divák zabývá vlastním tělem a myslí. Barva nabývá na objemu, rovný povrch dostává skulpturní rozměr, obrazová rovina překračuje hranice vizuálního.

KOUDELKA: DE-CREAZIONE

22/3–22/9 2018

kurátorka Irena Šorfová

Soubor fotografií s názvem De-creazione vytvořil fotograf Josef Koudelka pro první prezentaci Svatého stolce na 55. Biennale v Benátkách v roce 2013. Jeho velkoformátové obrazy upozorňují na nerovnováhu vztahu člověka a jeho prostředí a zároveň odhalují lidský sklon k nikdy nekončící destrukci.

KOUDELKA: INVAZE 68 & ARCHIVNÍ ZÁBĚRY JANA NĚMCE

22/8 2018–13/1 2019

kurátorka Irena Šorfová

V souboru fotografií Invaze 68 zachytil Josef Koudelka intervenci vojsk Varšavské smlouvy do Prahy, náhlou katastrofu, která zásadně ovlivnila osudy obyvatel naší země. Výstava a prostorová videoinstalace fotografií Josefa Koudelky a archivních záběrů Jana NĚMCE byla prezentována u příležitosti 50. výročí invaze a vychází ze stejnojmenné knihy, která byla dosud publikována ve dvanácti jazykových mutacích.

JIŘÍ PETRBOK — HOŘÍCÍ SRDCE

22/8–2/12 2018

kurátor Otto M. Urban

Výstavu tvořila čtyři základní témata spojená s domovem, od čistě osobní roviny po obecnější vnímání domova jako specificky definovaného místa. To místo se postupně rozšiřuje a ze soukromí vcházíme do světa, který je bohatý, ale i nepřehledný a záhadný či dokonce strašlivý. Výstava představila zejména nové práce, které zatím nebyly na veřejnosti prezentovány.

ZÁHADA ČAPKOVA KOBERCE

22/8–25/11 2018

kurátorka Zdenka Klímová

Národní galerie poprvé vystavila vzácný koberec selendi se vzorem ptáků ze 16. století, který inspiroval Karla Čapka k napsání legendární povídky Čintamani a ptáci. Sám Čapek o získání koberce ze 16. století neúspěšně usiloval. Ústřední exponát, po tři roky restaurovaný turecký koberec, doplnil mimo jiné exponáty vinohradské vily Karla Čapka včetně několika tamějších koberců a části vybavení pracovny.

PRAVDA VÍTĚZÍ(VÁ)! OBRAZY NEJEN Z ČESKÝCH DĚJIN

24/10 2018–3/2 2019

kurátorka Markéta Dlábková

Cílem výstavy, na které byla k vidění díla od počátku 17. století do roku 1918, bylo zamyslet se nad stereotypy spojenými s prezentací historických událostí v českých zemích. Výstava se soustředila na práce na papíře, který jako médium může zprostředkovat konkrétní (a aktuální) okamžik prostřednictvím letáků, populárních tisků, autentických záznamů či časopiseckých ilustrací, kdy za použití stejných prostředků lze současně prezentovat jak oficiální či oficializovaný pohled na danou událost, tak i jeho pravý opak.

MAGDALENA JETELOVÁ: DOTEK DOBY

17/3 2017–18/3 2018

kurátorka Milena Kalinovská

KONEC ZLATÝCH ČASŮ

24/4–22/7 2018

kurátoři Otto M. Urban, Zuzana Novotná, Petr Šámal a Olga Uhrová

V roce 2018 uplynulo 100 let od úmrtí dvou významných osobností umění přelomu 19. a 20. století – Gustava Klimta (1862–1918) a Egona Schieleho (1890–1918). Ve sbírkách Národní galerie v Praze se nachází zásadní práce obou umělců – Klimtovy obrazy Panna a Vodní zámek, Schieleho plátna Těhotná žena a smrt, Zátíší s květinami, Mrtvé město a kresby Sedící akt a Sedící žena s pokrčenými koleny. Komorní výstava představila nejen Klimtův vliv na Egona Schieleho, který byl jeho žákem, ale i historii jednotlivých děl a nově je také zasadila do kontextu tvorby jejich známých i dnes pozapomenutých současníků z vídeňské umělecké scény: Josefa Hoffmanna (1870–1956), Alfreda Kubina (1877–1959), Oskara Kokoschky (1886–1980), Emila Orlika (1870–1932), Carla Otto Czeschky (1878–1960) a Richarda Teschnera (1879–1948).

JAN PREISLER (1872–1918). NOVĚ OBJEVENÉ OBRAZY

4/10 2018–1/1 2019

kurátor Otto M. Urban

CENA JINDŘICHA CHALUPECKÉHO 2018

14/11 2018–6/1 2019

kurátorka Tereza Jindrová

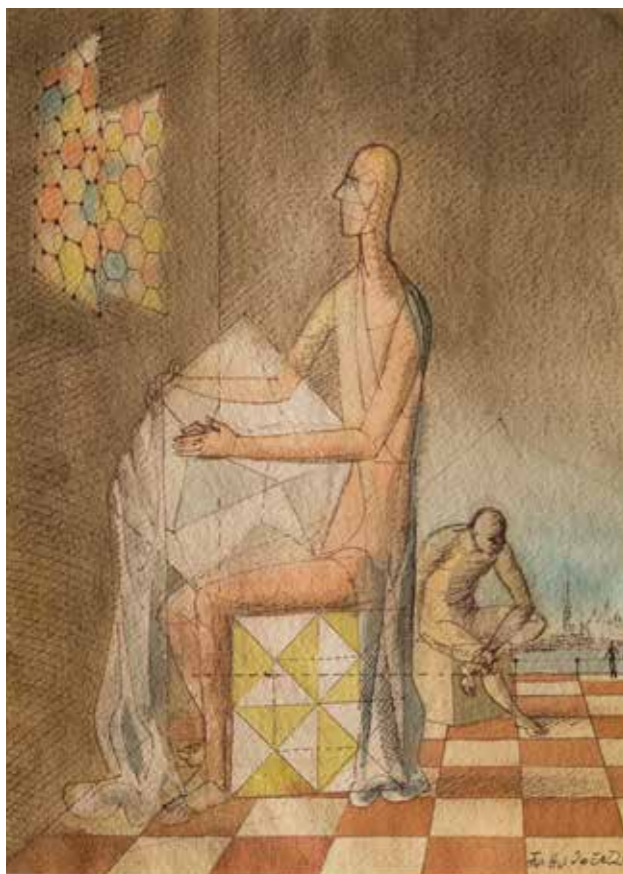

GRAFICKÉ KABINETY

**FRANTIŠEK HUDEČEK (1909–1990)
V KRESBĚ A GRAFICE 40. LET 20.
STOLETÍ**

2/10 2018–27/1 2019

kurátorka Zuzana Novotná

**KOSMICKÁ ARCHITEKTURA JANA
KONŮPKA**

5/12 2017–11/3 2018

kurátorka Eva Bendová

CYKLY SOUČASNÉHO UMĚNÍ

I v roce 2018 program Národní galerie Praha představil současné umělce v rámci volně přístupných výstavních cyklů v přízemí Veletržního paláce, jejichž kurátorem byl Adam Budak.

**MOVING IMAGE DEPARTMENT #8:
MARIA LASSNIG, LUKÁŠ KARBUS**
16/2–16/9 2018

**INTRODUCING PATRICIA DAUDER:
POVRCH**
16/2–16/9 2018

**POETRY PASSAGE #6:
RADEK BROUSIL, JOHAN
GRIMONPREZ**
16/2–16/9 2018

**MOVING IMAGE DEPARTMENT #9:
TOUHA V JAZYCE**
24/10 2018–3/2 2019

**INTRODUCING
VALENTÝNA JANŮ: I'M SRY**
24/10 2018–3/2 2019

**POETRY PASSAGE #7:
EGILL SÆBJÖRNSSON, SCHODY**
24/10 2018–3/2 2019

SBÍRKOVÉ EXPOZICE

1850—1900: ČESKÉ MODERNÍ UMĚNÍ

Příběh českého moderního umění ve čtvrtém patře začíná jeho zrodem v polovině 19. století. Jeho vývoj sleduje sbírka prostřednictvím silných uměleckých generací i osobností – realistů Viktora Barvítia a Karla Purkyně, generace Národního divadla – Františka Ženíška, Josefa Václava Myslbeka, Vojtěcha Hynaise – i tvůrců secesně-symbolistních – Alfonse Muchy či Maxe Pirnera. Zakladatelskou generaci moderního umění reprezentují Antonín Slavíček, Jan Preisler či Max Švabinský.

1918—1938: PRVNÍ REPUBLIKA od 24/10 2018

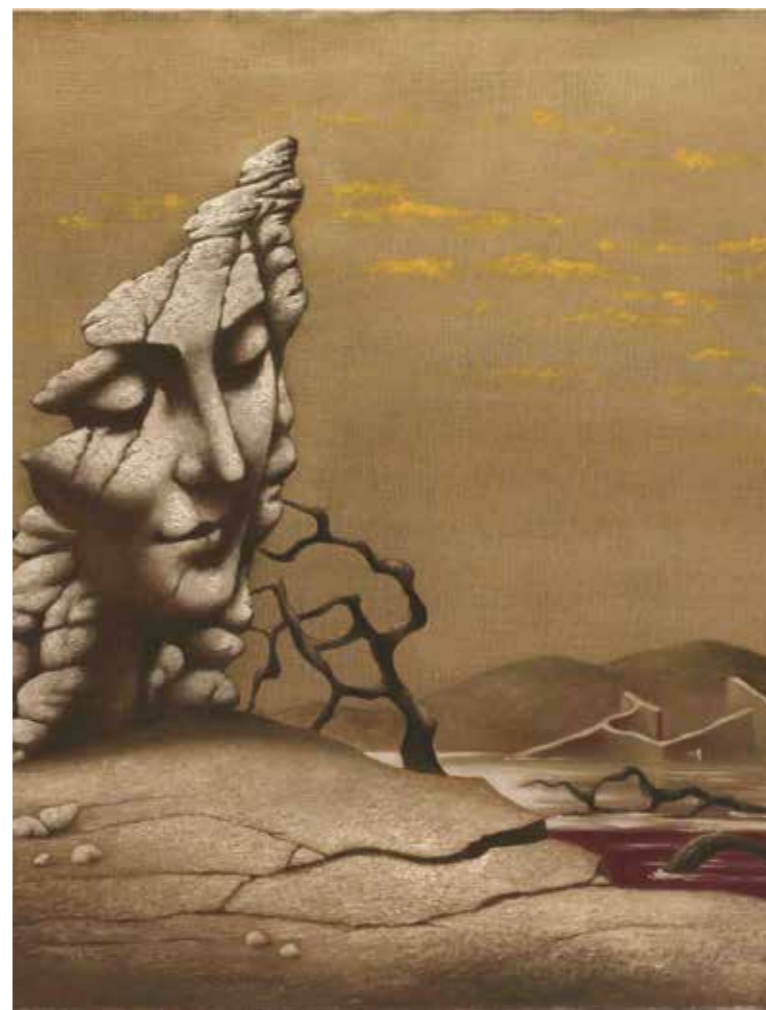
kurátorky Anna Pravdová ve spolupráci s Ladou Hubatovou-Vackovou

Ke 100. výročí vzniku samostatného Československa se otevřela ve třetím patře Veletržního paláce nová sbírková expozice. Představuje bohatou výtvarnou tvorbu a umělecký provoz mladého státu v letech 1918–1938 a opírá se především o sbírky Národní galerie Praha, doplněné o zápůjčky z dalších institucí i soukromých sbírek. Díla Josefa Čapka, Václava Špály, Toyen a díla z francouzské sbírky obsahující díla například Paula Gauguina či Pabla Picassa, kterou zakoupil stát hned po svém založení, vidělo jen v roce 2018 téměř 40 000 návštěvníků.

1930—SOUČASNOST: ČESKÉ MODERNÍ UMĚNÍ

Českou výtvarnou tvorbu po roce 1930 reprezentují ve druhém patře díla Františka Muziky, Josefa Šímy, Jindřicha Štyrského, Toyen, Zdeňka Sklenáře, Jana Kotíka nebo Václava Bartovského. Expozice mapuje i umělecké tendence od 60. let do současnosti – Informel, Akční umění, Novou citlivost i postmodernu.

OTEVŘENÝ DEPOZITÁŘ UMĚNÍ ASIE

24/10 2018–3/2 2019

kurátorky Markéta Hánová, Zdenka Klimtová, Michaela Pejčochová, Jana Ryndová

Otevřený depozitář představuje téměř 600 děl asijské provenience ze Sbírků umění Asie. Cílem jeho otevření bylo zpřístupnit maximální počet děl k bezprostřednímu studiu v trojrozměrném prostorovém pohledu díky jejich umístění ve skleněných vitrínách. Vystaveny jsou převážně sochy a předměty uměleckého řemesla od nejstarších děl z archaického období až po 20. století.

VALDŠTEJNSKÁ JÍZDÁRNA VÝSTAVY

ARCIVÉVODA FERDINAND II. HABSBURSKÝ. RENESANČNÍ VLADAŘ A MECENÁŠ MEZI PRAHOU A INNSBRUCKEM

3/11 2017–25/2 2018

kurátorka Blanka Kubíková

Výstava představila arcivévodu Ferdinanda jako historickou osobnost dlouhodobě spjatou s osudem českých zemí a uměním období renesance i jako člověka s jeho osobními vazbami a zájmy. Mimořádná pozornost byla věnována Ferdinandově sběratelské vášni. Jeho sbírky zahrnovaly tři proslulé kolekce: zbrojnici, kunstkomoru a rozsáhlou knihovnu, které byly uloženy na zámku Ambras u Innsbrucku. Výstavní koncept obsahoval přes tři sta exponátů různého charakteru, od obrazů a vzácných předmětů uměleckého řemesla, přes renesanční zbroje, cenné listiny včetně vlastnoručního dopisu arcivévody až po přírodniny a kuriozity. Výstava vznikla ve spolupráci s Kunsthistorisches Museum Wien a Ústavem dějin umění AV ČR.

FRANTIŠEK KUPKA 1871–1957

7/9 2018–20/1 2019

kurátorka za NGP Anna Pravdová

kurátoři pařížské etapy Brigitte Léal, Pierre Brullé, Markéta Theindhardt

kurátorka helsinské etapy Anna Marie Bonsdorf

Retrospektivní výstavu připravila Národní galerie Praha ve spolupráci s francouzským Réunion de musées nationaux - Grand Palais a Ateneum Art Museum v Helsinkách. Výstava představila průřez díla českého malíře světového významu Františka Kupky. Díky spolupráci s francouzským partnerem se podařilo sestavit jedinečnou sbírku olejomalb, prací na papíře, tiskovin a dokumentačních materiálů, která byla na jaře 2018 prezentována v pařížském Grand Palais, v obměněné podobě byla v Národní galerii Praha a na jaře 2019 se přesunula do helsinského Ateneum Art Museum. Pražská výstava tak vedle děl ze sbírek Národní galerie uvedla četné práce ze sbírky pařížského Centre Pompidou, newyorského Guggenheim Museum nebo vídeňské Albertiny.

TUZEMSKÉ A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

VÝSTAVY – SPOLUÚČAST A VÝPŮJČKY

V průběhu roku 2018 proběhla řada výstav v českých i zahraničních muzeích a galeriích, na jejichž přípravě se Národní galerie Praha podílela, případně pro ně poskytla významné výpůjčky.

Pokračovala bohatá spolupráce s partnerskými institucemi, a to především ze zemí EU (zejména Francie, Německo, Rakousko). Do zahraničí bylo v tomto roce půjčeno celkem 135 děl na 24 výstav.

Amsterdam, Rijksmuseum
Berlín, Staatliche Museen zu Berlin -
Nationalgalerie
Bratislava, Slovenská národná galéria
Brusel, BOZAR
Curych, Kunsthaus Zürich
Curych, Museum Rietberg Zürich
Drážďany, Militärhistorisches Museum der
Bundeswehr
Drážďany, Staatliche Kunstsammlungen
Dresden – Kunsthalle im Lipsiusbau
Halle, Kunstmuseum Moritzburg
Liverpool, Tate Liverpool
Madrid, Museo Nacional del Prado
Milano, Palazzo Reale
New York, The Metropolitan Museum of Art
Oslo, Munch Museum
Paříž, Établissement public de la Réunion des
musées nationaux et du Grand Palais des
Champs-Élysées
Paříž, Fondation Louis Vuitton
Paříž, Musée du Louvre
Paříž, Musée national d'Art moderne / Centre
Pompidou

Quimper, Musée Departemental Breton
Quimper, Musée des Beaux-Arts
Rotterdam, Museum Boijmans Van Beuningen
Saská Kamenice, smac – Staatliches Museum für
Archäologie
Vídeň, Albertina Museum
Vídeň, Österreichische Galerie Belvedere

V RÁMCI ČESKÉ REPUBLIKY BYLO ZE SBÍRKY NGP PŮJČENO CELKEM 381 DĚL NA 47 VÝSTAV.

Brno, Fait Gallery
Brno, Moravská galerie v Brně
České Budějovice, NPÚ, ÚPS v Českých Budějovicích
Havlíčkův Brod, Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě
Hlinsko, Městské muzeum a galerie Hlinsko
Hořice, Městské muzeum a galerie Hořice
Cheb, Galerie výtvarného umění v Chebu
Jihlava, Oblastní galerie v Jihlavě
Klatovy, Galerie Klatovy/Klenová
Kolín, Regionální muzeum v Kolíně
Kutná Hora, Galerie Středočeského kraje
Liberec, Oblastní galerie v Liberci
Litoměřice, Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích
Olomouc, Muzeum umění Olomouc
Ostrava, Galerie výtvarného umění v Ostravě
Plzeň, Západočeská galerie v Plzni
Praha, BUBEC o.p.s.
Praha, Galerie hlavního města Prahy
Praha, Galerie Rudolfinum
Praha, Královská kanonie premonstrátů na Strahově
Praha, Museum Kampa
Praha, Obecně prospěšná společnost Kooperativy
Praha, Retro Gallery Praha
Praha, Správa pražského hradu
Praha, Uměleckoprůmyslové museum v Praze
Roudnice nad Labem, Galerie moderního umění Roudnice nad Labem
Telč, Město Telč
Zlín, Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně

INSTITUCIONÁLNÍ PARTNERSTVÍ

V roce 2017 uzavřela Národní galerie Praha institucionální partnerství se Státními uměleckými sbírkami Drážďany (SKD). V roce 2018 intenzivní spolupráce obou institucí pokračovala, přičemž stěžejním projektem se stalo otevření první edice výstavního cyklu Salm Modern, který představil v daném rozsahu vůbec poprvé Schenkung Sammlung Hoffmann z drážďanských sbírek. Pokračovala také další odborná spolupráce i výměnný program zaměstnanců obou muzeí.

V roce 2018 byla zahájena intenzivní jednání o institucionálním partnerství s pařížskou galerií Centre Pompidou. Jejich cílem by mělo být vytvoření multidisciplinární platformy pro kulturní dialog mezi Prahou a Paříží.

Ve spolupráci s Moravskou galerií v Brně byla připravena výstava Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře (kurátoři Petr Ingerle, Anna Pravdová).

ZAHÁJENÍ VÝSTAV

I v roce 2018 uspořádala Národní galerie Praha řadu otevřených vernisáží, během nichž měla široká veřejnost možnost seznámit se s novým výstavním programem. Několik tisíc návštěvníků dorazilo na již tradiční zahájení nových výstavních sezón Veletržního paláce – Grand Opening, Opening 68 a Opening 18, jejichž součástí byl i bohatý hudební program. Oblíbeným se stalo také již druhé zahájení letního programu Anežka LIVE!, během něhož vystoupil František Skála s M.T.O. Universal. Na sklonku roku proběhl také první veřejný opening v Salmovském paláci při příležitosti zahájení první edice cyklu Salm Modern.

VZDĚLÁVACÍ A DOPROVODNÉ PROGRAMY

Posláním Národní galerie Praha je přiblížit umění široké veřejnosti. Děje se tak mimo jiné pomocí vzdělávacích programů vedených profesionálním týmem lektorů. Programy jsou adresované různým cílovým skupinám napříč širokou veřejností. V roce 2018 proběhlo celkem 2 213 programů pro 48 946 účastníků. Zvláštního projektu s názvem Anežka LIVE! se pak zúčastnilo dalších 8 935 osob, a to v rámci 96 akcí.

PROGRAMY PRO ŠKOLY

V roce 2018 náš lektorský tým realizoval ke sbírkovým expozicím a výstavám 1 114 programů pro 21 635 osob. Edukační programy se metodicky zaměřily zejména na tvorbu vlastních interpretací, diskuzi a hledání různorodých kontextů tvorby vybraných umělců. Největší zájem škol jsme zaznamenali o nové programy k právě probíhajícím výstavám. Zejména pak k výstavě Františka Kupky (Mezi barvami a Na cestě k abstrakci – 214 programů) a Kathariny Grosse (Vymazat stíny na zdi a Prostor jako plátno – 126 programů).

U významných výstav bylo vytvořeno pět nových studijních materiálů obsahujících metodické podněty a inspirace pro vlastní práci ve výuce (Maria Lassnig, Katharina Grosse, Jiří Kolář, František Kupka, Bonjour Monsieur Gauguin). Materiály jsou k dispozici ke stažení na webových stránkách NGP i po skončení výstav jako metodická podpora pro další vzdělávání pedagogů.

Nově jsme školám nabídli Projektové dny ve Veletržním paláci, kde si žáci mohli vybrat z nabídky tvůrčích workshopů (pohybový, zvukový, světelný, experimentální malbu a sprej). Pro většinu žáků to byl úplně první kontakt s galerií a současným uměním. Projektové dny jsou nyní po jejich úspěšné evaluaci součástí stálé nabídky pro školy. Jako podporu pro pedagogy jsme uskutecnili k většině významných výstavních projektů komentované prohlídky (24 prohlídek), které zahrnovaly představení koncepce výstav, ale i prezentaci vzdělávacích programů pro školy.

Pro pedagogy volného času a MŠ byl vyvinut akreditovaný seminář Galerie jako inspirace, zaměřený na inovativní přístupy a metody zprostředkování umění a jejich využití v tvůrčích aktivitách dětí předškolního věku.

NGP DĚTEM – PROGRAMY PRO DĚTI A RODIČE

Vzdělávání dětí otevírá galerii jako místo inspirace a zážitku návštěvníkům již od 1,5 roku věku. Jim určené programy tak rozvíjejí nejen tvořivost nejmenších návštěvníků, ale i jejich dospělého doprovodu, který často přichází při této příležitosti do galerie poprvé. Různé typy aktivit podporují u dětí utváření kladného vztahu k umění a chuť vracet se i v pozdějším věku.

Tvůrčí dílny pro děti a rodiče či prarodiče motivovaly a podporovaly spolupráci, tvořivost a společný zážitek s uměním. Každá z pravidelných dílen má jedinečné tematické zaměření od poznání uměleckořemeslných postupů (např. Očím skryté v Klášteře sv. Anežky České) až k výtvarnému experimentu a fantazii. Pro dětské publikum jsou ale připravovány i aktivity otevírající společensky tabuizovaná či opomíjená témata (stárnutí a smrt, vztah k zemřelým, mezigenerační vztahy, soužití kultur apod.).

Tradiční formát Herny pro děti 1,5–5 let se konal třikrát týdně ve Veletržním paláci. Pro mnohé byl místem prvního setkání s uměleckým světem. Pro děti (6–10 let) a mládež (10–16 let), tvořící již samostatně pod vedením lektora, se realizovaly

každotýdenní Ateliéry ve Veletržním paláci plné rozmanitých výtvarných aktivit inspirovaných originály uměleckých děl. Vlastní tvorba je provázena podrobným seznámením se se světem umění a jeho historií.

Dětské publikum oslovuje NGP i v době letních prázdnin, a to tematicky koncipovanými týdenními letními ateliéry, které se konaly ve všech galerijních objektech a propojovaly jednotlivé sbírkové expozice a výstavy, interiéry a exteriéry galerijních paláců, zahrad i přilehlých částí města. Realizovalo se 14 letních ateliérů, zaměřených na tvorbu s pestrou škálou výtvarných materiálů a médií, jak klasických, tak multimediálních, včetně zapojení tance, pohybu a dramatické výchovy.

Novinkou ve zprostředkování umění směřující k atraktivnější prohlídce výstavy Ferdinand II. Habsburský byly popisky pro rodiny s dětmi na výstavě ve Valdštejnské jízdárně. Stezka s emblémem hvězdy, nazvaná Ferdinand II. ve zkratce, představila dvě desítky stěžejních exponátů srozumitelnými a poutavými texty. Vznikly zde i nové pracovní listy Ve třpytu hvězdy.

INTERAKTIVNÍ STUDIA

Tyto inspirativní ateliéry s originálním obsahem jsou začleňovány do výstav a jsou přístupné všem návštěvníkům.

STUDIO IN K VÝSTAVĚ MARIA LASSNIG 1919–2014

Prostor byl koncipován do třech tematických zastavení. Uvnitř a vně plátna akcentovalo senzuální přístup Marii Lassnig k malířské tvorbě a umožňovalo fyzické otisky těla do pružné materie obrazu. Další dvě zastavení se vracela k ústřední projekci výstavy, k filmu Autoportrét (1971). Na dvou animačních stolech s prosvětlovací deskou návštěvníci mohli natočit za pomoci jednoduchého ovládaní 24snímkovou animaci. Vyzkoušeli si tak techniku ploškového filmu, rozpohybování různých částí autoportrétu Marii Lassnig vytištěného na průsvitnou fólii (ultrafán), ale také techniku kresleného filmu, kdy se křídovým fixem zaznamenávala proměna „tváře“ v průběhu dne. Ve Studiu In vznikly stovky animací s širokým spektrem stylů. Výsledný tvar byl ke stažení na webových stránkách galerie.

STUDIO K VÝSTAVĚ NORBERT GRUND. PŮVAB VŠEDNÍHO DNE

Prostor byl konstruován jako evokace rokokového tanečního sálu, přibližujícího atmosféru doby Grundových obrazů. Na podlaze byla vytvořena taneční „mapa“ menuetu, a spolu s tanečním návodem (pracovní listy Taneční Grunt) tak ateliér umožnil vyzkoušet si typický dobový tanec.

STUDIOLO K VÝSTAVĚ ARCIVÉVODA FERDINAND II. HABSBURSKÝ. RENESANČNÍ VLADAŘ A MECENÁŠ MEZI PRAHOU A INNSBRUCKEM

Součástí výstavy bylo Studio, které bylo laboratoří vědce, dílnou řemeslníka, ateliérem umělce a prostorem ve výstavě, kde mohli tvořit malí i velcí návštěvníci.

STUDIO K VÝSTAVĚ FRANTIŠEK KUPKA 1871–1957

Koncepce prostoru se zaměřila na zprostředkování úvah Františka Kupky o barvách, jak v teoretické rovině, tak přímo skrze konkrétní užití kombinace barev v jeho obrazech. Součástí studia byla zóna pro hru a experiment (barevné kostky, šablony, pomůcky na míchání barev), autorské video umělce Pavla Mrkuse, zaměřené na detaily barevných kompozic využívající originály Kupkových obrazů nebo panel s ukázkou inspiračních zdrojů, zejména Newtonova kruhu doplněného o autentické úvahy a kresby Františka Kupky. Celek měl za cíl zprostředkovat návštěvníkům komplexnost uvažování Kupky o barvě a podkrýt návštěvníkům, co je skryto za kombinacemi barevných škál na jeho obrazech.

STUDIO SECRETÁŘ KE SBÍRKOVÉ EXPOZICI 1918–1938: PRVNÍ REPUBLIKA

Záměr koncentrovat fenomény První republiky do jednoho prostoru naplnila myšlenka eklektického archivu sestaveného z fragmentů dobového nábytkového vybavení. Návštěvníci tak mohou odhalovat dobové kartotéky plné tvůrčích inspirací vybraných umělců, které jim nabízejí prostor pro zkoumání či experiment. Proměnlivé schránky budou v instalaci přibývat v průběhu trvání expozice. Odpočinková a přednášková zóna se odvíjí od zadní strany archivu, která je zároveň promítací plochou doplněnou o autentické sezení a oponu pro zastínění. V prostoru je přítomen i speciálně pojedený fotoateliér inspirovaný průkopníky české avantgardní fotografie, který slouží jak individuálním návštěvníkům, tak se v něm realizují školní programy. Dřevěné schody zpřístupňují výhled na světlík jedné z nejznámějších staveb první republiky, Veletržního paláce. Studio SECRETÁř nabízí příležitost otevřít zavřené zásuvky dokumentované minulosti a nalézat v nich nové, vlastní souvislosti.

STUDIO Z ČECH NA POBŘEŽÍ K VÝSTAVĚ BONJOUR, MONSIEUR GAUGUIN: ČEŠTÍ UMĚLCI V BRETANI 1850–1950

V prostoru v závěru výstavy se návštěvníci symbolicky vraceli k nejvýraznějšímu motivu projektu, bretaňskému pobřeží. Studio architektonicky pojaté jako přístaviště s kargo objekty nabízelo aktivity spojené s komponováním prvků v obraze, s hledáním charakteristického malířského rukopisu a autorský kresebný záznam na nezvyklý typ materiálu. Součástí Studia byla i kolekce podsvětlených reprodukcí dobových fotografií a pohlednic, čítárna s katalogem a publikacemi pro další studium.

STUDIO PRAVDA VÍTĚZÍ(VÁ)! OBRAZY NEJEN Z ČESKÝCH DĚJIN

Pro tuto výstavu, která obsahovala vedle historických tisků a grafik také intervence současných umělců, byl vyvinut prostor ateliéru – výtvorné instalace s umělcem Viktorem Dedkem. Návštěvníkům zde byly každý den k dispozici aktuální noviny, které mohli využít k doplnění velko-prostorové koláže – asambláže, a sledovat proměnlivost a stárnutí informací denního tisku.

PROGRAM PRO MLÁDEŽ A DOSPĚLÉ

Odborní lektori nabídli řadu příležitostí pro zapojení a rozvoj tvůrčích uměleckých schopností a kritického myšlení a pro interpretaci starého i současného umění.

KURZY DĚJIN UMĚNÍ A PŘEDNÁŠKY

Pro laické zájemce o další vzdělávání i pro studenty, kteří touží po hlubších znalostech, se otevřely tradiční kurzy. Cyklus Od gotiky po secesi (22 přednášek), procházející šest sbírkových expozic, nabízí díky unikátnosti sbírek NGP a odbornosti lektorů hlubší vhled do vývoje umění od středověku po nástup modernismu. Již po šestnácté proběhl cyklus 10 přednášek Mistři evropské malby. Kurz Zaostřeno na umění je od září 2018 opět akreditován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci systému DVPP (pod číslem jednacím MSMT-14222/2018-1-550 do 25. června 2021). Program tohoto kurzu je koncipován na základě výstavního plánu NGP, takže v roce 2018 se mimo jiné věnoval umělcům skupiny Sursum a uměním autorek, které přinesly do umění druhé poloviny 20. století nové formy, postupy a témata (Louise Bourgeois, Maria Lassnig, Valie Export, Eva Hesse, Katharina Grosse), umělecké cestě Františka Kupky, Karlu Čapkovi jako sběrateli umění, Bretani jako místu inspirace. Kurz Neděle s uměním byl zaměřený na detailní seminární studium vybraných kapitol historie umění, interpretaci uměleckých děl, ikonografií často zobrazovaných rostlin a zvířat a slavné malířské rodiny či slavné ženy, které určovaly podobu umění v minulosti i současnosti.

Řada přednášek a komentovaných prohlídek restaurátorů, kurátorů a odborníků proběhla v Anežském klášteře a přiblížila výstavu Očím na odív, pojednávající o výzdobných technikách gotických deskových obrazů a řezb. Velikou účast zaznamenala přednáška restaurátora Adama Pokorného během Týdne umění či přednáškový cyklus ve Schwarzenberském paláci k výročí 350 let narození Petra Brandla. Jeho dílo veřejnosti postupně přiblížili kurátoři Andrea Steckerová a Dalibor Lešovský, restaurátor Adam Pokorný a archivářka Radka Heisslerová. V květnu a červnu proběhly oblíbené víkendové umělecké výlety ArtTour Litoměřice / Roudnice nad Labem, Liberec / Jablonec nad Nisou. V souvislosti s výstavou věnovanou Ferdinandu II. Habsburskému byly uspořádány výlety do letohrádku Hvězda, konference, prohlídky s kurátory a dalšími odborníky.

TVŮRČÍ DÍLNY PRO MLÁDEŽ A DOSPĚLÉ

K výstavě Jiřího Petrboka Hořící srdce se uskutečnil speciální komponovaný workshop Srdcové menu. Akce propojila výstavu s prostředím AVU, kde je autor vedoucím ateliéru kresby, živým a neformálním způsobem – návštěvníci diskutovali se studenty přímo před jejich obrazy a na závěr byla uspořádána happeningová hostina reflektující název výstavy. NGP podobnými akcemi vytváří různorodý a široce koncipovaný kulturní prostor, do něhož je vtaženo publikum/aktéři, jejichž zájem nemusí být primárně jen „pasivně návštěvnícký“, ale i „aktivně tvůrčí“.

Pro zájemce o rozvoj malířských dovedností byl určen cyklus 15 celodenních figurálních dílen Portrét a figura podle mistrů, který nabídl jak volnou inspiraci, tak kopírování podle originálních obrazů z 19. a z 20. století přímo ve sbírkové expozici NGP. Již po čtrnácté proběhla týdenní plenérová krajinářská škola, zúčastnilo se jí 30 zájemců, v průběhu dílny bylo namalováno či jinak vytvořeno cca 100 obrazů krajiny v okolí Strážovic. Proběhly tři večerní přednášky a pět plenérových akcí. Na vernisáž se dostavilo cca sto návštěvníků z okolí.

Výstavu Norberta Grunda zprostředkovaly i taneční workshopy s profesionály. Vydána byla i Psí knížka (s detaily obrazů Norberta Grunda) koncipovaná jako skicář/deník/zápisník, jejíž edukační využití je univerzální a není vázáno pouze na dobu trvání výstavy.

GALERIE JAKO MÍSTO SPOLEČENSKÉ INKLUZE

NGP otevírá galerii i návštěvníkům se speciálními potřebami. Jsou pro ně k dispozici hmatové expozice ve Schwarzenberském paláci a Anežském klášteře. Ve zprostředkování umění nevidomým NGP dlouhodobě spolupracuje se spolkem Okamžik. Letos byla jeho klientům přiblížena další kapitola z českého barokního sochařství, a bylo tak navázáno na akce z předchozích let. Pokračovala spolupráce se spolkem Art and Alzheimer, zaměřená na rozvoj artikulačních schopností a prožitku z umění u pacientů s touto chorobou. Pro neslyšící byly připraveny prohlídky výstav ve znakovém jazyce.

SPECIÁLNÍ AKCE

V rámci mimořádných akcí připravuje NGP pro návštěvníky originální programy. V roce 2018 se týkaly oslav 222. výročí založení Národní galerie, Mezinárodního dne muzeí a galerií, Pražské muzejní noci, festivalu Zažít město jinak, Dne architektury anebo lokálního projektu Prahy 7 – Art District v rámci akce Máme otevřeno. Nově se NGP zapojila do nultého ročníku Týdne umění.

Výročí invaze vojsk Varšavské smlouvy připomněla NGP 21. srpna volným vstupem na výstavu Jiřího Koláře a uměleckým programem i prohlídkami zdarma. Oslavy 100 let založení Československa o víkend 27. a 28. října byly ve znamení programu k nově otevřené sbírkové expozici 1918–2018: První republika ve Veletržním paláci, kde proběhla Rodinná vernisáž, tanečně pohybová performance umělecké skupiny Tante horse či série komentářů k jednotlivým sekcím expozice. Výročí 17. listopadu bylo připomenuto komentáři zaměřenými na umění v době nesvobody za druhé světové války a ve spolupráci se sdružením Post Bellum komentovaným promítáním filmu Jak bylo za Husáka? – Příběhy normalizace.

Řada akcí a programů se v roce 2018 vázala na „osmičková“ výročí v dějinách českého národa, ať už to byly např. roky 1348, 1378 v souvislosti se sbírkou středověkého umění, anebo léta 1848, 1938 či 1968 v kontextu novověkých děl a událostí. Nejen během Dne architektury 2018 byla pozornost věnována také Anežskému klášteru, který byl před čtyřiceti lety v roce 1978 prohlášen Národní kulturní památkou.

Druhý ročník letního programu Anežka LIVE! nabídl různorodé aktivity, od koncertů přes procházky, workshopy či sportovní aktivity, to vše v zahradách a okolí kláštera sv. Anežky České. Celkem se do nich zapojilo 8 935 osob. Zahrady Šternberského paláce byly oživeny několika leklemi jógy podle soch a performativní akcí Davida Helána, stejně jako vycházkami po nedalekém okolí a jeho více i méně známých zákoutích.

STATISTIKA PROGRAMŮ A ÚČASTNÍKŮ V ROCE 2018

Cílová skupina programu	programy	účastníci
Mateřské školy	115	2 124
Základní školy	552	10 415
Střední a vysoké školy	419	8 351
Skupiny osob se specifickými potřebami	4	78
Pedagogové	24	437
Celkem Školy	1 114	21 635
Dospělí (výtvarné dílny, kurzy, komentované prohlídky, přednášky)	795	19 490
NGP dětem (výtvarné dílny, herny a ateliéry)	304	7 821
Celkem Dospělí a děti	1 099	27 311
Celkem Anežka LIVE!	92	8 935
CELKEM	2 305	57 881

DOKUMENTACE SBÍREK

Ke konci roku 2018 bylo v Centrální evidenci sbírek na Ministerstvu kultury přihlášeno jako „Sbírka Národní galerie v Praze“ celkem 399 003 sbírkových předmětů, a to podle podsbírek takto:

Podsírky	Počet sbírkových předmětů
obrazy	16 984
plastiky	9 227
současné umění a nová média	730
grafiky	268 154
kresby	66 925
asijské, africké a americké umění celkem	13 752
architektura celkem	22 090
faksimile	1 141
Celkem	399 003

V rámci zabezpečení péče o sbírkový fond NGP bylo v roce 2018 zinventarizováno celkem 29 429 sbírkových předmětů.

V roce 2018 také pokračovala digitalizace sbírkového fondu, byla zhotovena obrazová dokumentace celkem 6 200 uměleckých děl.

AKVIZICE

V souladu s plánem sbírkotvorné činnosti se v průběhu roku 2018 akviziční záměry Národní galerie Praha soustřeďovaly na umělecká díla mimořádné galerijní kvality, která lze zařadit do kontextu stálých expozic, případně jako náhradu za díla vydaná v restituci. V tomto roce se Národní galerii Praha podařilo získat i několik velmi hodnotných děl ze zahraničí. V roce 2018 pokračovala systematická akviziční činnost na poli současného českého umění a rovněž bylo realizováno několik nákupů díky dotaci Ministerstva kultury ČR.

NÁKUPY

Eduard Ovčáček, 18 děl
František Kupka, Studie k Radostem
(hrazeno z programu ISO/E)
Jan Měříčka, 10 děl
Jiří Kaloč, 4 díla
Jitka Válková, 39 děl
Michael Václav Halbax: Svatý Petr
Milan Grygar, Polemika se čtvercem, soubor
7 obrazů
Mistr IW, Salome s hlavou Jana Křtitele
(hrazeno z programu ISO/C)
Pavel Opočenský, Křtitelnice, soubor 18 čínských
tušových maleb
Petr Jan Brandl: Vlastní podobizna (kopie)
Rudolf Alois Zörner, 5 děl
Yehuda Bacon, 4 díla

DARY

Adolf Zábanský, 34 děl
Alois Moravec, Pouť
Bedřich Feuerstein, Návrh scény
František Bidlo, 6 děl
Gaston Lachaise, Abstraktní figura, bronz +
8 kreseb
Jan Hladík, 33 děl
Jan Jedlička, Exodus (à la Callot), IX, X
Jenny Hladíková, 11 děl
Johann von Heiersbach: Diana a Akteon
Marie Zábanská, 7 děl
Mark Ther, soubor 25 kreseb
Oleg Kudryashov – soubor 3 grafik
Roman Štětina, Test Room
Saul Steinberg, soubor 11 kreseb
Václav Chad, Portrét

AKVIZICE PŘEVODEM – DÍLA ZÍSKANÁ VÝMĚNOU S NÁRODNÍM MUZEEM

Hans Bol, Na vsi
Mistr z Großgmain, Korunování Panny Marie

METODICKÉ CENTRUM PRO MUZEA VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

Činnost Metodického centra pro muzea výtvarného umění je rozšířenou formou veřejné služby, kterou Národní galerie Praha poskytuje pro vlastníky a správce sbírek výtvarného umění podle zákona č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy.

V roce 2018 metodické centrum vedle běžné konzultační a poradenské činnosti závislé na poptávce veřejnosti obsahově připravilo v rámci profilových úkolů Ministerstva kultury ČR minimální standard bezpečnosti sbírek výtvarného umění a minimální standard mobility sbírek. Na přípravě standardů spolupracovala další oddělení Národní galerie Praha a specialisté z ČV ICOM a ČK Modrého štítu. K obsahu těchto standardů proběhly tři specializované diskusní workshopy pro pracovníky muzeí a galerií.

Vedle práce na minimálních standardech metodické centrum zorganizovalo workshop a seminář k autorskoprávní problematice nazvaný Autorské právo ve výtvarném umění. Na podzim se uskutečnil celodenní seminář Historické technologie ve sbírkové praxi, věnovaný postupům dokumentace a metodám přírodovědných průzkumů děl středověkého malířství a sochařství ve sbírkové praxi, v jeho rámci byl představen také certifikovaný památkový postup, na němž NGP aktivně spolupracovala v rámci projektu NAKI. K tématice semináře byly následující den uspořádány dva půldenní workshopy v chemickotechnologické laboratoři NGP a dva půldenní workshopy v expozici Středověké umění v Čechách a střední Evropa 1200–1550 v Klášteře sv. Anežky České.

V rámci své ediční činnosti metodické centrum vydalo sborník příspěvků z loňského VII. semináře k mobilitě sbírek nazvaný Sbírkový pohyb podruhé. Informace o činnosti centra včetně dokumentů z minulých akcí jsou pravidelně uváděny na webových stránkách www.mc-galerie.cz.

VÝKON AGENDY VÝVOZŮ PŘEDMĚTŮ KULTURNÍ HODNOTY

Národní galerie Praha vykonává činnosti související s vývozy předmětů kulturní hodnoty z území České republiky podle zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty. V roce 2018 bylo celkem vydáno 572 vývozních osvědčení, z toho 239 k trvalému vývozu a 333 osvědčení pro vývoz na dobu určitou pro díla vystavovaná v zahraničí.

RESTAUROVÁNÍ

Restaurátorské oddělení pečovalo o umělecká díla, která Národní galerie Praha zapůjčovala nejen do tuzemských galerií a institucí, ale také do zahraničí. Celkem bylo restaurátorsky ošetřeno 997 uměleckých děl.

VÝBĚR ZRESTAUROVANÝCH DĚL ZA ROK 2018

SBÍRKA STARÉHO UMĚNÍ

Francesco Albani: Odpočinek na útěku do Egypta
Anonym, Porýní, kolem 1480: Kristus před velebnězem
Anonym, jižní Německo, konec 15. století: Klanění tří králů
Anonym, severní Čechy: Bolestná Panna Marie
El Greco (Doménikos Theotokópoulos): Modlící se Kristus
Norbert Grund: Španělský přístav – s kouřícím mouřenínem
Norbert Grund: Italský přístav I
Norbert Grund: Italský přístav II
Jan Davidsz. de Heem: Zátíší s lebkou – Vanitas
Gillis Mostaert: Trh v městečku
Peter Paul Rubens: Vyhánění z ráje – náčrt k nástrovní malbě
Antonio Vivarini: Polyptych s Adorací dítěte a světci

SBÍRKA UMĚNÍ 19. STOLETÍ A KLASICKÉ MODERNY

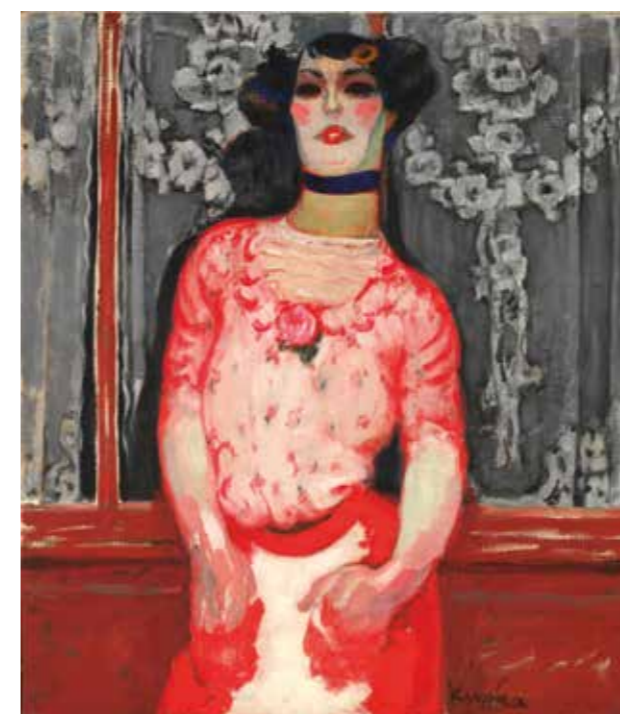
Zdenka Braunerová: Zátoka Vltavy v Roztokách
Václav Brožík: Pasačka husí
Václav Brožík: Krávy na pastvě
Václav Brožík: Pohled do ateliéru Jaroslava Čermáka
Václav Brožík: Kuřák
Václav Brožík: Ovce na pastvě – Na pastvě
Václav Brožík: Bretaňská krajina s kravami
Václav Brožík: Portrétní studie k obrazu Mistr Jan Hus na koncilu kostnickém

Alois Bubák: Letní odpoledne
Alois Bubák: Chalupy u jezera v horách
Jaroslav Čermák: Mladá Bretaňka na pobřeží
Jaroslav Čermák: Děvčátko
Jaroslav Čermák: Vnitřek bretonské kuchyně
Jaroslav Čermák: Mladý Bretonec
Jaroslav Čermák: Život na pobřeží u Roscoffu
Jaroslav Čermák: Vzpomínka na Roscoff – Zátíší s rybami
Jaroslav Honzík: Cestou na půlnoční Vojtěch Hynais: Podobizna Tomáše Garrigua Masaryka
Antonín Chitussi: Podzim ve Fontainebleau (Vřesoviště v lese u Fontainebleau)
Antonín Chitussi: Vesnice Barbizon
Antonín Chitussi: Stezka v hájích v Gentilly
Alois Kalvoda: Letní den – Krajina s potokem
František Kaván: Stromy ve Víchovské Lhotě
František Kaván: Lichnice
František Kaván: Na vzduchu domova
František Kaván: Konec června
Otakar Lebeda: Na břehu v Concarneau – Marina z Concarneau I
Otakar Lebeda: Mořské pobřeží (Marina z Concarneau II)
Josef Mánes: Podobizna Louisy Bělské
Josef Mánes: Podobizna paní Václavíkové
Josef Mánes: Podobizna pana Václavíka
Alfons Mucha: České srdce
Josef Václav Myslbek: Busta Augusta Řehoře
August Bedřich Piepenhagen: Na kluzišti – Zimní krajina
August Bedřich Piepenhagen: Horské údolí s jezerem a odpočívajícími poutníky
August Bedřich Piepenhagen: Alpská krajina s bystřinou
August Bedřich Piepenhagen: Noční krajina se zříceninou u jezera

August Bedřich Piepenhagen: Krajina se zříceninou hradu Krupka u Teplic
Hippolyt Soběslav Pinkas: Rybářská jizba
Karel Purkyně: Před bouří – Oblaka
Karel Purkyně: Ranní hodina (Okno)
Wilhelm Riedel: Odliv na bretaňském pobřeží – Skály u moře – Bretaň
Wilhelm Riedel: Ztroskotání lodi
Wilhelm Riedel: Pradleny u potoka
Ladislav Šaloun: Tomáš Garrigue Masaryk
Karel Špillar: Krajina z Bretagne
Max Švabinský: V zemi míru

SBÍRKA MODERNÍHO A SOUČASNÉHO UMĚNÍ

Břetislav Benda: Matka
Otto Dix: Výjev (Děvka)
Mary Duras: Dívka u okna
Mary Duras: Probuzení
Mary Duras: Sedící žena
Karel Dvořák: Truhlář
Karel Dvořák: Přítelkyně
Karel Dvořák: Do Ameriky
Karel Dvořák: Tomáš Garrigue Masaryk
Zdeněk Dvořák: Plastron
František Eberl: Žena s kočkou
Emil Filla: Čtenář
Emil Filla: Bude vojna, bude
Emil Filla: Zápas Hérakla se lvem
Ludovít Fulla: Vyhánění z ráje
Paul Gauguin: Útěk
Otto Gutfreund: Švadlena
Otto Gutfreund: Obchod
Otto Gutfreund: Průmysl
Otto Gutfreund: Soutěžní návrh na pětikorunu 1924
Otto Gutfreund: Skica k pomníku Tomáše Garrigua Masaryka
Otto Gutfreund: Studie k portrétu Tomáše Garrigua Masaryka
Otto Gutfreund: Tomáš Garrigue Masaryk – model ruky
Luděk Havelka: Koželuh
Luděk Havelka: Muž u pantografu
Adolf Hoffmeister: Most
Josef Jiříkovský: Studie k česající se ženě
Georges Kars: Dva ženské akty
Paul Klee: Tropický les
Rudolf Kremlička: Akt sedící ženy
Otakar Kubín: Poprsí ženy (Podobizna)
Otakar Kubín: Maska
Bohumil Kubišta: Pobřežní děla v boji s loďstvem
Bohumil Kubišta: Meditace
František Kupka: Malba
František Kupka: Rodinná podobizna
František Kupka: Série C VI
František Kupka: Ženská pro Galliena
František Kupka: Čáry, plochy, hloubka III
František Kupka: Variace na Azurový prostor
František Kupka: Radosti, Balada
František Kupka: Vlastní podobizna
František Kupka: Zimní vzpomínka, barevné plány
Alena Kučerová: Přistání na moři

František Kyncl: Monostruktura
Kamil Lhoták: Zahrada stroj
Kamil Lhoták: Důstojnická jídelna v Paříži
(Boulevard St. Germain)
Kamil Lhoták: Krajina s automobilem
Kamil Lhoták: Vesnice
Kamil Lhoták: Dům v Praze 7, Osadní 27
Kamil Lhoták: Přístav
Kamil Lhoták: Jezdkyně na bílém koni
Kamil Lhoták: Průmyslová krajina
Kamil Lhoták: Větroň
Kamil Lhoták: Cadavre
Kamil Lhoták: Ohrada
Kamil Lhoták: Okolí Paříže
Kamil Lhoták: Autogiro
Vincenc Makovský: Milenci
Vincenc Makovský: Hlava-přilba
Vincenc Makovský: Reliéf
Otakar Marvánek: Tulipány
Franz Metzner: Abatyše
Zdeněk Pešánek: Model Pomníku letcům, 1925
Jošt Pietsch: Tonoucí muž
Václav Rabas: Krešovická lada
Egon Schiele: Těhotná žena a smrt (Matka a smrt)
Bedřich Stefan: Torzo III
Bedřich Stefan: Dívka s absinthem
Bedřich Stefan: Námořník
Václav Špála: Koupání
Otakar Španiel: Návrh na minci 5 sokolů
Jan Štursa: Soutěžní návrh na desetihalář 1920
Jan Štursa: Soutěžní návrh na desetifrank 1920
Jindřich Štyrský: Krajina s domy
František Vojáček: Bretagne
František Vojáček: Ženský akt v krajině
Ladislav Zív: Hlava s lasturou a koulí
Jan Zrzavý: Meditace
Jan Zrzavý: Utrpení

SBÍRKA UMĚNÍ ASIE A AFRIKY

Anonym: Šejchovo poučení mladé dívky
Anonym: Portrét vzdělance s nepokrytou hlavou
v přírodě
Dekoratívni maska, 19. století
Dóza bez víka s motivem složených lotosových
květů a úponků, 18. století
Čínská hrobová plastika, figura tanečnice,
začátek 8. století
Šunsen Kacukawa: Kráska
Keramická figurální pohřební socha, 7. století
Keramická socha vykuřovadla v podobě koně,
17. století
Miska „wan“ s černohnědou polevou
Jün Wu: Pocta Su Tung-pchoovi

SBÍRKA GRAFIKY A KRESBY

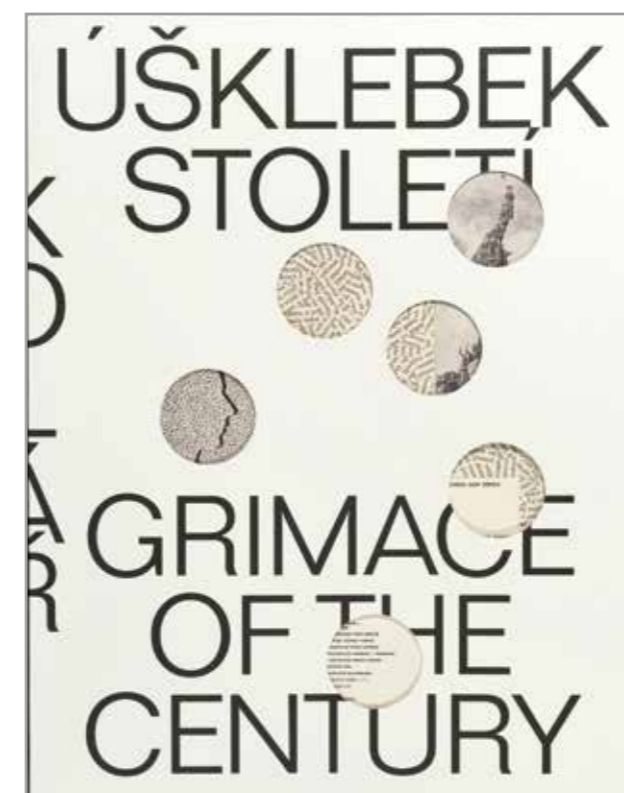
Celkem ošetřeno 627 grafických listů, kreseb
a knižních vazeb (alb)

EDIČNÍ ČINNOST

Ediční oddělení zabezpečuje ediční činnost Národní galerie Praha v úzké spolupráci s historiky umění, kurátory, lektory, knihovnou a dalšími pracovišti. V roce 2018 byly vedle tradičního typu tiskovin – katalogů k výstavám různého rozsahu, průvodců a periodik – vydány rozsáhlé monografie Petra Brandla a Františka Kupky i mezioborová monografie Schwarzenberský a Salmovský palác. Do knižní produkce se zařadily dvě publikace připravené v koedici: katalog Sasko Čechy 7000 ve spolupráci se Staatliches Museum für Archäologie v Chemnitzu a publikace S (ne)lidskou tváří?! 1938–1989, na níž se podílel Ústav pro studium totalitních režimů.

V roce 2018 Národní galerie Praha vydala celkem 33 publikací, většinu z nich v českém a anglickém jazyce. Knižní produkce Národní galerie Praha se také díky své kvalitě a rozsahu postupně dostává do povědomí nejen české, ale též mezinárodní odborné i širší veřejnosti.

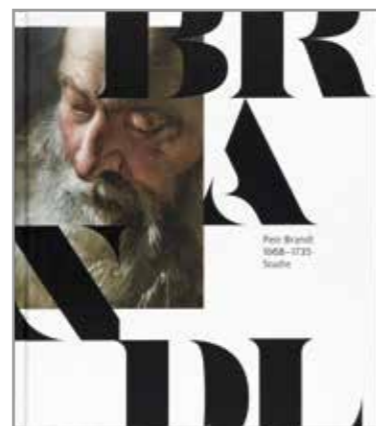
MONOGRAFIE

- Andrea Steckerová (ed.), Petr Brandl (1668–1735). Studie (česká a anglická verze)
- Anna Pravdová – Markéta Theinhardt (eds.), František Kupka 1871–1957 (česky)
- Helena Musilová, Jiří Valoch. Curator, Theoretician, Collector. Years 1965–1980 (anglicky)
- Marius Winzeler (ed.), Schwarzenberský a Salmovský palác (česká a německá verze)
- Michaela Pejčochová, Posel z Dálného východu. Vojtěch Chytil a sběratelství moderní čínské tušové malby v meziválečném Československu (česká a anglická verze)
- Radomíra Sedláková, Nereálný socialismus. Praha 1948–1989 (česko-anglicky)
- Susan Marti – Richard Němec – Marius Winzeler (eds.), Pražská Pieta v Bernu. Předmět obchodu – modla – muzejní exponát (česko-německy)

KATALOGY A PRŮVODCE

- Petra Zelenková, Wallerant Vaillant. Mistr mezzotinty (česko-anglicky)
- Josef Koudelka – Irena Šorfová (eds.), Koudelka. De-creazione (česko-anglicky)
- Anna Pravdová – Lada Hubatová-Vacková (eds.), První republika 1918–1938 (česká a anglická verze)
- Jan Šícha (ed.), S (ne)lidskou tvář! 1938–1989 (česká, anglická a německá verze)
- Milena Kalinová – Marie Klimešová (eds.), Jiří Kolář. Úšklebek století (česko-anglicky)
- Veronika Hulíková (ed.), Konec zlatých časů. Gustav Klimt, Egon Schiele a vídeňská moderna ze sbírek Národní galerie v Praze (česko-anglicky)
- Anna Pravdová, František Kupka 1871–1957 (česká a anglická verze)
- Markéta Dlábková (ed.): Pravda vítězí(vá)! Obrazy z nejen českých dějin (česko-anglicky)
- Adam Budak (ed.), Katharina Grosse. Wunderbild (česká a anglická verze)
- Adam Budak (ed.), Maria Lassnig (česky)
- Otto M. Urban (ed.), Hynek Martinec. Cesta na Island (česko-anglicky)
- Otto M. Urban (ed.), Jiří Petrbock. Hořící srdce (česko-anglicky)
- Veronika Hulíková (ed.), Jan Preisler (1872–1918). Nově objevené obrazy
- Sabine Wolfram – Jiří Fajt – Doreen Mölders – Marius Winzeler (eds.), Sasko Čechy 7000 (německo-česky)

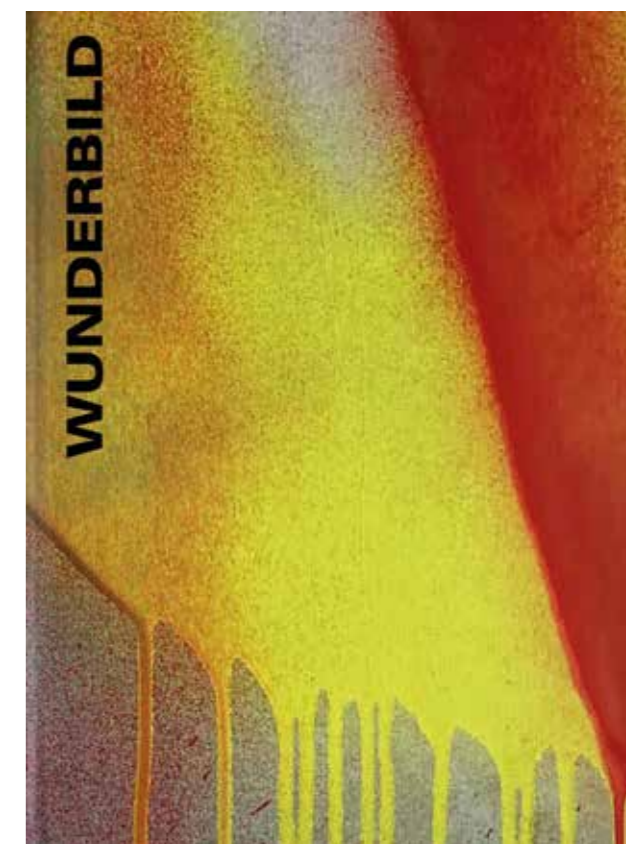
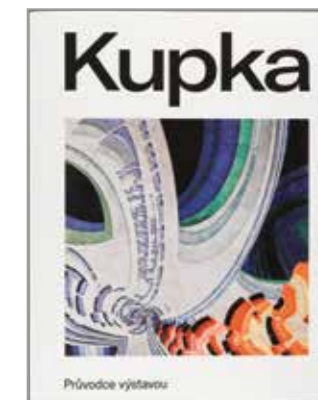
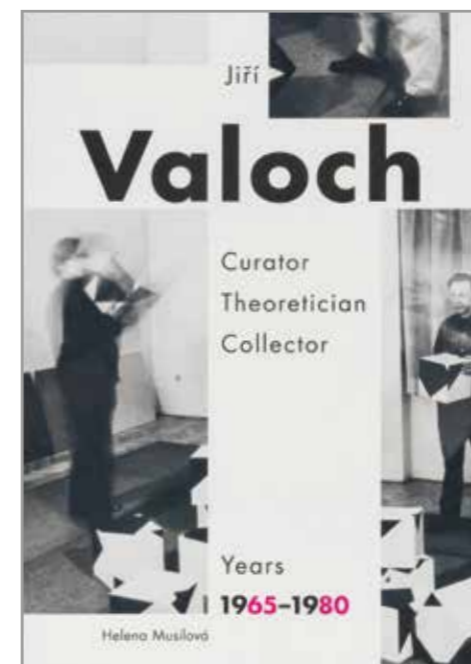

PERIODIKA

- Alena Volrábová (ed.), Ars linearis VIII (česko-anglicky)
- Evelyn Reitz (ed.), Bulletin of the National Gallery in Prague XXVIII/2018 (česko-anglicky)

METODICKÉ PŘÍRUČKY

- Dagmar Jelínková (ed.), Sbírký v pohybu podruhé (česky)

VĚDA A VÝZKUM

Vědecká a odborná činnost jsou v Národní galerii Praha těsně propojeny s jejími hlavními úkoly danými statutem, zejména správou sbírek, výstavnictvím, vzděláváním a zpřístupněním nejcenějších děl nejširší veřejnosti. Zahrnuje celé spektrum od základního výzkumu přes výzkum aplikovaný až po vývoj nových certifikovaných metodik či vytváření databází pro badatelskou obec domácí i zahraniční a veškeré zainteresované zájemce.

Mezi dlouhodobé úkoly patří zpracování unikátních materiálů a digitalizace dat uložených v archivu. Knihovna Národní galerie Praha disponuje cenným fondem, který je trvale a systematicky rozvíjen také díky institucionální podpoře Ministerstva kultury ČR. Díky grantovým projektům a dotacím od zřizovatele a dalších resortů se v NGP buduje přístrojové zázemí a technologické vybavení v chemické laboratoři a restaurátorských dílnách propojené s odbornými kapacitami pracovníků. Vzniká tak jedinečné know-how, jehož význam přesahuje oblast galerijní a muzeální. Národní galerie Praha se stala vyhledávaným partnerem pro ostatní pracoviště akademického i praktického zaměření.

V aplikovaném výzkumu zaměřeném na přírodovědná zkoumání materiálu výtvarných děl propojeném s ostatními obory zkoumání a uchování kulturního dědictví, ověřování pravosti artefaktů, vytváření databází vzorků využitelných ve forenzním ověřování atd. navázala NGP partnerství s celou řadou vysokých škol, výzkumných institutů, ale též s vyšetřovacími orgány. Integrovaný přístup využívající exaktní analýzy společně s přístupem kunsthistorickými přináší celou řadu nových poznatků a pohledů.

Výsledky výzkumu a odborné činnosti jsou zveřejňovány zpravidla prostřednictvím odborných publikací, seminářů a konferencí, ale též přednášek a specializovaných výstav. V roce 2018 řada těchto akcí dosáhla značného ohlasu, mimo jiné výstava František Kupka 1871–1957. U příležitosti výstavy vydala NGP katalog vypracovaný renomovanými odborníky na Kupkovo dílo či na umění první poloviny 20. století, který představuje nový přínos k poznání díla malíře v širším dobovém kontextu.

Prezentační nabídky byly rozšířeny nejen pro odbornou, ale širší veřejnost. V září se konal dvou-denní mezinárodní vědecký workshop pojednávající o novém způsobu prezentace starého umění a metodách instalace sbírkových fondů evropského a asijského umění v historických budovách galerií a muzeí v Čechách a na Slovensku. Workshop a vznik první samostatné monografie Schwarzenberského a Salmovského paláce metodicky připravují novou sbírkovou expozici ve Schwarzenberském paláci, která bude otevřena na podzim roku 2019.

Kurátoři a odborní pracovníci se zapojují do výzkumných projektů podporovaných Ministerstvem kultury, Ministerstvem vnitra či Grantovou agenturou České republiky. Řada výstupů byla zajištěna institucionální podporou zřizovatele. Výsledky výzkumu se postupně zkvalitňují, o čemž svědčí nejen ohlasy, ale též zlepšující se hodnocení dle platných metodik, včetně Rady pro vědu, výzkum a inovace.

V roce 2018 dosáhla NGP mimořádného úspěchu – Cenu předsedkyně Grantové agentury České republiky 2018 získala Alena Volrábová, ředitelka Sbírkové grafiky a kresby. Cena předsedkyně GA ČR se uděluje od roku 2003 za mimořádné výsledky při řešení grantových projektů v oblasti základního výzkumu podporovaných GA ČR. Alena Volrábová získala ocenění za sestavení souhrnného katalogu všech známých kreseb Václava Hollara.

GRANTOVÉ PROJEKTY

Od balónu ke kosmickému vědomí. Aviatika v české vizuální kultuře (GAČR)
řešitelka Eva Bendová, 2016–2018

Formování sbírek moderního čínského tušového malířství v meziválečném Československu a jejich význam v evropském kontextu (GAČR)
řešitelka Michaela Pejčochová, 2016–2018

„Francouzský model“ a Sbíрка francouzského umění 19. a 20. století (GAČR)
hlavní řešitelka Markéta Theinhardt, leden 2015–prosinec 2017 (prodlouženo do června 2019)

Mobilní zařízení pro zobrazování a analýzu vrstevnaté malby a polychromie děl starého umění (NAKI II), Ústav teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, v.v.i.; České vysoké učení technické v Praze; Národní galerie Praha
řešitelka za NGP Štěpánka Chlumská, 2018–2022

Technologie ošetření a identifikace degradačních procesů keramických nálezů z hradčanských paláců – Metody restaurování a konzervování porovité i slinuté keramiky a porcelánu (NAKI II), Vysoká škola chemicko-technologická v Praze; Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i.; Národní galerie Praha
řešitelka za NGP Radka Šefců, 2018–2022

Komplexní instrumentální metodika pro posuzování pravosti výtvarných děl, databáze materiálů barevných vrstev 20. století (Program bezpečnostního výzkumu MV ČR), Kriminalistický ústav Praha PČR; Národní galerie Praha
řešitelka za NGP Radka Šefců (vedoucí chemické laboratoře NG), spolupracující ak. mal. Dagmar Konvalinková (restaurátorský odbor) a Irena Nývltová (Sbíрка moderního a současného umění), 2017–2020

KOLOKVIA

Workshop Staří mistři v novém. Aktuální tendence v instalaci sbírek evropského a asijského starého umění, Národní galerie Praha, Sbíрка starého umění a Sbíрка umění Asie a Afriky ve spolupráci se Slovenskou národní galerií Bratislava, Praha, Šternberský palác, 19–20/9 2018

Mezinárodní kolokvium Old Master Drawings, Národní galerie Praha, Sbíрка grafiky a kresby, ve spolupráci s Katolickou teologickou fakultou Univerzity Karlovy, Praha, Univerzita Karlova, Katolická teologická fakulta, Ústav dějin křesťanského umění, 24–25/9 2018

Seminář Historické technologie ve sbírkové praxi, Národní galerie Praha, Chemicko-technologická laboratoř, ve spolupráci s Metodickým Centrem pro muzea výtvarného umění, Praha, Klášter sv. Anežky České, 23–24/10 2018

KONFERENCE

Mezinárodní konference Archduke Ferdinand II of Austria (1529–1595) and his Cultural Patronage between Prague and Innsbruck, 21–23/2 2018, Praha, Akademické centrum ÚDU AV ČR, pořadatelé Ústav dějin umění AV ČR a Národní galerie Praha

KNIHOVNA

Knihovna Národní galerie Praha je specializovanou knihovnou zaměřenou na výtvarné umění (malířství, sochařství, grafiku a kresbu), architekturu, dějiny a teorii umění. Poskytuje knihovnicko-informační služby jednak pracovníkům NGP pro jejich odbornou a vědeckou práci, jednak veřejnosti, které zpřístupňuje své fondy k prezenčnímu studiu. Knihovna dále poskytuje rešeršní služby a meziknihovní výpůjční služby z českých i zahraničních knižních fondů.

K poskytování rešeršních služeb využívá knihovna elektronický knihovní katalog Verbis, který obsahuje díky soustavně probíhající retrokatalogizaci již 112 526 záznamů publikací (z celkového počtu 117 906 publikací ve fondu knihovny). Velkým přínosem je kromě zpracování publikací a časopisů také analytický popis článků z periodik a sborníků (v roce 2018 obsahuje databáze Verbis již 27 921 článků). Čtenářům slouží knihovní webový katalog Portaro, který je veřejnosti přístupný přes internetové stránky Národní galerie Praha a umožňuje vyhledávání v příjemném uživatelském prostředí. Knihovna NGP také přispívá svými záznamy do Souborného katalogu ČR.

Dalším zdrojem odborných informací jsou veřejně přístupné informační zdroje a licencované odborné článkové databáze. Od roku 2013 měla knihovna NGP díky spolupráci na projektu Elektronické informační zdroje pro humanitní a společenské vědy (ELIZA), v rámci programu „Informace – základ výzkumu“ vyhlášeného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT), přístup do databáze Art & Architecture Source firmy EBSCO. Tato databáze patří k důležitým informačním zdrojům v oblasti výtvarného umění, architektury a příbuzných oborů. Od roku 2019 nahradí projekt ELIZA nový projekt CzechElib, jehož garantem je Národní technická knihovna a opět MŠMT. Knihovna NGP nabízí přístup také do nepochybně významné zahraniční elektronické článkové databáze JSTOR.

Fond knihovny NGP tvoří odborné publikace zaměřené na výtvarné umění, jeho teorii a dějiny, výstavní katalogy českých a zahraničních umělců a sbírek. Specifickou a významnou část fondu tvoří aukční katalogy. Obsáhlý je také fond odborných periodik, který zahrnuje periodika jak české, tak i zahraniční provenience od roku 1860. Součástí fondu jsou i příruční knihovny jednotlivých sbírek a odborných oddělení NGP, které knihovna spravuje. Bohatý fond mají především příruční knihovny Sbírek orientálního umění, Sbírek moderního a současného umění a Sbírek grafiky a kresby.

Důležitou součástí fondu knihovny NGP je také rozsáhlý historický fond, který zahrnuje publikace z původní knihovny Společnosti vlasteneckých přátel umění, včetně starých tisků. K významným zdrojům akvizice zahraniční literatury patří mezinárodní výměna publikací s podobně zaměřenými světovými institucemi a jejich knihovnami. V roce 2018 získala knihovna NGP výměnou 524 odborných publikací.

Knihovna NGP je zapojena do projektu Oborová brána Umění a architektura (ART) realizovaného za pomoci grantového programu Ministerstva kultury ČR VISK 8/B. Cílem projektu je jednoduše a z jednoho zastřešujícího prostředí vyhledávat uměnovědnou literaturu současně v katalozích všech zúčastněných knihoven (Národní galerie Praha, Akademie výtvarných umění v Praze, Uměleckoprůmyslového muzea v Praze, Národního technického muzea, Národního filmového archivu, Divadelního ústavu, Galerie výtvarného umění v Ostravě, Moravské galerie v Brně, Muzea umění v Olomouci, Západočeského muzea v Plzni, Západočeské galerie v Plzni). Portál Oborová brána Umění a architektura (ART) kromě vyhledávače obsahuje také informace o výstavách, knižní produkci a akcích zúčastněných institucí. Portál je přístupný také prostřednictvím webových stránek NGP.

V roce 2018 navštívilo knihovnu NGP 1 030 čtenářů a vypůjčilo si 2 498 odborných publikací (1 987 prezenčně, 511 absenčně).

ARCHIV

Archiv Národní galerie Praha patří v soustavě archivů ČR mezi tzv. specializované archivy. Jeho činnosti vycházejí z příslušných ustanovení zákona č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů. Posláním archivu je získávání, odborné zpracování, evidence a ochrana archiválií a s tím související zpřístupňování dokumentů vědeckým pracovníkům NGP i odborné veřejnosti.

V roce 2018 pracovníci Archivu NGP pokračovali v inventarizaci archivních fondů a sbírek, a tím i jejich zpřístupňování badatelské veřejnosti. Mezi nejvýznamnějšími nově zpracovanými soubory jsou například archivní fondy Karel Krattner, Bohumil Kubišta, Ada Novák, Bohuslav Schnirch a Václav Vilém Štech. Částečně inventarizován byl fond Jiří Kotalík a sbírka plakátů.

Archiv poskytoval badatelské zázemí především pro odborníky v oboru výtvarného umění a historie umění z ČR i zahraničí. V roce 2018 archiv navštívilo 129 badatelů, kteří vykonali 263 badatelských návštěv. Archiváři vyřídili také 185 badatelských dotazů. Významná byla též spolupráce s ostatními odděleními NGP, např. se Sbírkou moderního a současného umění, se Sbírkou umění 19. století a klasické moderny, s právním oddělením a se Sekcí evidence, administrace a ochrany sbírkového fondu.

PÉČE O SBÍRKOVÉ FONDY – AKVIZICE

V roce 2018 Archiv NGP zapsal do sbírek dvě významné akvizice osobních fondů, jmenovitě pozůstalosti malíře a grafika Jaroslava Hořánka a architekta Josefa Karla Říhy. Doplněny, především o soubory fotografií díla, byly osobní fondy Karla Špillara a Alfonse Muchy. Významně byl též rozšířen fond Národní galerie Praha. Početný soubor fotografií budov Národní galerie byl pak přiřazen i do Sbírkou fotografií k dějinám NGP. Celoročně probíhalo též shromažďování výstřižků, katalogů a plakátů k dokumentaci činnosti NGP v roce 2018. Celkový rozsah akvizic činí 25,66 bm archiválií.

PÉČE O SBÍRKOVÉ FONDY – UKLÁDÁNÍ A RESTAUROVÁNÍ

V roce 2018 proběhla výměna opotřebených archivních kartonů a obálek fondů Karel Krattner, Bohuslav Schnirch, Jindřich Chaloupecký a nejstarší spisové manipulace fondu Národní galerie Praha. Bezpečně rozloženy a umístěny do ochranných obalů byly akvarely a kresby malíře Leonarda Rottera.

VÝZKUMNÁ, PUBLIKAČNÍ A EDIČNÍ ČINNOST

Pracovníci archivu v roce 2018 publikovali několik studií. Kapitoly z dějin NGP přiblížily texty Výstavy Renata Guttusa a proměny jeho recepce v socialistickém Československu a Výstavy děl Petra Brandla v letech 1911 a 1969. Texty popsaly okolnosti vzniku výstav, jejich organizace a ohlas v tisku. Malíři Brandlovi se též věnovala studie s názvem Petr Brandl a pražští měšťané. Významná je účast na edici Statuta pictorum: Kommentierte Edition der Maler(zunft)ordnungen im deutschsprachigen Raum des Alten Reiches. Ve spolupráci vyšel také text o pražských malířích Wohnungen, Häuser und Werkstätten der Prager Künstler im 16.–18. Jahrhundert. V Archivním časopise byla publikována studie Archivní fond Společnost vlasteneckých přátel umění podávající informace o jednom z nejvýznamnějších fondů archivu.

V roce 2018 pokračovala příprava vydání edičně zpracovaných vzpomínek na malíře Ferdinanda Engelmüllera (1867–1924). Tato publikace je plánována do ediční řady s názvem Umění v archivu. Archiv NGP zapůjčil archiválie na výstavy Konec zlatých časů. Gustav Klimt, Egon Schiele & vídeňská moderna (NGP) a František Kupka 1871–1957 (NGP).

HOSPODAŘENÍ A STATISTIKY

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ NÁVRH NA ROZDĚLENÍ ZISKU

Národní galerie Praha dosáhla výsledku hospodaření za rok 2018 ve výši 188 413 Kč (oproti 8 022 429 Kč v roce 2017 a 986 619 Kč za rok 2016). Výsledek hospodaření z hlavní činnosti v roce 2018 činil -1 343 016 Kč a z hospodářské činnosti 1 531 429 Kč.

Graf #1 (str. 67)

MEZIROČNÍ SROVNÁNÍ HLAVNÍ A HOSPODÁŘSKÉ ČINNOSTI

Výsledek hospodaření NGP v roce 2018 kopíruje výsledky hospodaření minulých let (2013–2016). Výsledek roku 2017 byl ovlivněn mimořádnými okolnostmi, které již byly komentovány. Díky do-
datečnému transferu z MK ČR se podařilo výsledek udržet v předložených hodnotách.

Graf #2 (str. 67)

Hospodářský výsledek byl sestaven ke dni 31. 12. 2018 a po předpokládaném zdanění činí 188 413 Kč.

Navržené rozdělení	Kč
do Fondu reprodukce majetku	0
do Fondu odměn	188 413
do Rezervního fondu	0

HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST

V rámci hospodářské činnosti vytvořila NGP výsledek hospodaření v celkové výši 1 531 429 Kč. Výnosy z reklam, především pro společnost Škoda auto, a.s. a Komerční banka, a.s., činily přibližně 3,4 mil. Kč, naproti tomu náklady na výrobu propagačních materiálů dosáhly zhruba 1,9 mil. Kč.

POROVNÁNÍ PLÁNOVANÉHO ROZPOČTU A DOSAŽENÉ SKUTEČNOSTI

VÝNOSY

Celkové výnosy NGP v roce 2018 v rámci hlavní činnosti obnášely 440 739 908 Kč, z čehož 287 270 392 Kč tvořil příspěvek zřizovatele na provoz. Hlavní skupiny výnosů představoval již zmíněný příspěvek zřizovatele (65 %), dále pak účelový příspěvek zřizovatele (11 %) a výnosy z prodeje služeb (11 %).

Graf #3 (str. 68)

NGP realizovala v hlavní činnosti v roce 2018 výnosy z prodeje služeb v celkové výši 49 894 590 Kč (oproti 58 700 903 Kč v předchozím roce). Meziroční pokles výnosů z prodeje služeb je tvořen především meziročním poklesem výnosů za vstupné, které v roce 2018 činily 40,0 mil. Kč, oproti 49,8 mil. Kč v roce 2017. Tento pokles byl způsoben jednak rozdílnou skladbou samostatných výstav oproti roku 2017, jednak nižší obsazeností jednotlivých výstavních prostor z důvodu rekonstrukce.

Výnosy z prodaných vlastních výrobků zůstaly přibližně na stejné úrovni (6,3 mil. Kč oproti 6,4 mil. Kč v roce 2017), k mírnému poklesu došlo u tržeb z prodeje zboží (3,9 mil. Kč oproti 4,4 mil. Kč v roce 2017).

Výnosy z pronájmů činily v roce 2018 16,9 mil. Kč, což představuje meziroční nárůst o téměř 30 % (oproti 13,1 mil. Kč v roce 2017).

NÁKLADY

Náklady hlavní činnosti v roce 2018 dosáhly celkem 442 082 924 Kč. V roce 2017 to bylo 427 396 651 Kč a v roce 2016 pak 433 638 052 Kč. Největší skupiny nákladů tvořily i nadále náklady na služby (36 %), osobní náklady (27 %), odpisy majetku (11 %), opravy a údržba (10 %) a spotřeba energie (8 %).

OSTATNÍ SLUŽBY

Celkové náklady na ostatní služby činily 159,7 mil. Kč, přičemž schválen byl rozpočet ve výši 131,8 mil. Kč. K největším nákladům patřila ostraha objektů – 52,9 mil. Kč (33 %) a výstavní služby – 36,8 mil. Kč (23 %).

VÝDAJE NA ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

V roce 2018 činily náklady na zahraniční pracovní cesty 2 237 301 Kč, což představuje oproti roku 2017 nárůst o 17 %.

Více než polovina zahraničních pracovních cest byla realizována především za účelem příprav, projednání a realizace výstavních projektů NGP. Vztahovaly se jednak k již zahájeným výstavám, připravovaným společně se zahraničními partnery: Bonjour, Monsieur Gauguin: Čeští umělci v Bretani 1850–1950 a SalmModern #1: Možnosti dialogu. Vedle toho bylo nutno jednat o budoucích projektech s řadou dalších zahraničních kulturních institucí.

Dále se rozvíjela institucionální spolupráce se Staatliche Kunstsammlungen Dresden, kde se pokračovalo ve výměnných pobytech pracovníků NGP recipročně s pracovníky SKD. Významné

služební cesty jsou spojeny s účastí na konferencích ředitelů světových muzejních institucí BIZOT Group, Art Leaders Network a s jednáními s různými částmi renomovaného Getty Institute a Getty Foundation.

Další zahraniční cesty uskutečnili kurátoři a odborní pracovníci NGP za účelem účasti na sympoziích, seminářích, konferencích a na studijních a badatelských pobytech. Výstupy z těchto odborných cest byly následně zpracovávány v nejrůznějších grantových projektech, odborných rešerších nebo jsou součástí publikační a editorské činnosti kurátorů a odborníků NGP.

V rámci zahraničních pracovních cest podnikli odborní pracovníci NGP kurýrní cesty jakožto doprovod vypůjčených uměleckých děl do zahraničí, popřípadě za účelem posouzení jejich stavu.

MIMOROZPOČTOVÉ ZDROJE FINANCOVÁNÍ

V mimorozpočtových zdrojích financování se projeví dva grantové projekty financované Grantovou agenturou ČR (dále GAČR). V roce 2018 se tímto způsobem podařilo získat prostředky ve výši 2 579 000 Kč. Díky těmto grantovým prostředkům realizovali kurátoři odborné rešerše, které u každého z grantů vyústí ve vydání odborné publikace. Témata grantů mají blízký vztah ke

sbírkám Národní galerie Praha a podporují tedy odborné zpracování a zpřístupnění sbírkového fondu NGP.

Celková výše darů od soukromých subjektů v roce 2018 činila 12,5 mil. Kč. Nejvýznamnějším dárce byla Komerční banka, a.s. (9 500 000 Kč).

FONDY ORGANIZACE

Detailní popis tvorby, čerpání a plánovaného využití jednotlivých fondů následuje níže.

VÝVOJ FONDŮ V ROCE 2018

FONDY NGP CELKEM

Počáteční stav	Tvorba	Použito	Konečný stav	Účel/Projekt
68 648 410	72 112 628	65 674 465	75 086 574	

Graf #4 (str. 68)

FOND ODMĚN

Počáteční stav	Tvorba	Použito	Konečný stav	Účel/Projekt
1 613 557				
	2 000 000			
			3 613 557	

REZERVNÍ FOND TVOŘENÝ ZE ZLEPŠENÉHO HV

Počáteční stav	Tvorba	Použito	Konečný stav	Účel/Projekt
888 667				
	4 016 829		4 905 497	

REZERVNÍ FOND Z OSTATNÍCH TITULŮ

Rezervní fond z ostatních titulů byl v roce 2018 tvořen z darů na činnost NGP.

Počáteční stav	Tvorba	Použito	Konečný stav	Účel/Projekt
32 098 431				
		6 918 433	37 758 009	

FOND REPRODUKCE MAJETKU

Fond reprodukce majetku byl v roce 2018 tvořen z odpisů a čerpán jako dodatečný zdroj financování oprav a údržby objektů a na pořízení dlouhodobého majetku.

Počáteční stav	Tvorba	Použito	Konečný stav	Účel/Projekt
33 104 281				
	51 817 668			tvorba z odpisů
	-21 332 309	24 342 257		odvod odpisů
		11 580 853		pořízení DHIM
			27 666 529	

FOND KULTURNÍCH A SOCIÁLNÍCH POTŘEB

Fond kulturních a sociálních potřeb byl v roce 2018 čerpán v souladu s ustanoveními v Kolektivní smlouvě na níže uvedené účely.

Počáteční stav	Tvorba	Použito	Konečný stav	Účel/Projekt
943 472	1 700 120			
		1 227 351		Příspěvek na stravování
		8 000		Sociální výpomoc nenávratná
		102 000		Odměny a dary
		77 760		Ostatní náklady
		85 500		Penzijní pojištění
			1 142 981	

BEZÚPLATNÉ PŘEVODY MAJETKU

V roce 2018 k žádným bezúplatným převodům majetku nedošlo.

VÝSLEDKY VNITŘNÍCH A VNĚJŠÍCH KONTROL

Audity a kontroly byly zaměřeny především na eliminaci rizikových míst v činnostech a procesech, které probíhají v instituci. Jedná se nejen o rizika popsána v protokolech z externích kontrol, ale i o taková, která vygeneroval vnitřní kontrolní systém NGP.

Chyby se objevovaly v předběžné řídicí kontrole, především změnami ve výstavních činnostech docházelo k porušování rozpočtové kázně, zároveň vysoká fluktuace zaměstnanců generuje značnou chybovost.

Nárůst především výstavních činností vyvolává nárůst dokladů (např. od roku 2015 se počet faktur přijatých zdvojnásobil) bez toho, aby se zvýšila lidská kapacita ve všech etapách zpracování.

Nedošlo ke sloučení funkcí příkazce operace a správce rozpočtu.

Zprávy byly projednány s auditovanými subjekty a statutárním zástupcem organizace.

Byla přijata opatření k daným doporučením, která byla adekvátní jejich důležitosti.

V roce 2018 proběhly v NGP veřejnosprávní kontroly:

- MK 43517/2018 OIAK Koncept a finanční zabezpečení připomínky a oslavy významných výročí roku 2018 – bez připomínek
- FM2/2018/O/013 Revitalizace Kláštera sv. Anežky České – Norské fondy – bez připomínek
- MK 79682/2018 KBR Klášter sv. Anežky České – dodržování povinností stanovených předpisy bezpečnosti práce – připomínky, termíny k nápravě
- MK 79646/2018 KBR Klášter sv. Anežky České – dodržování povinností stanovených předpisy požární ochrany – připomínky, termíny k nápravě
- Pražská správa sociálního zabezpečení – Protokol 1243/18/118 – plnění povinností v nemocenském pojištění, v oblasti výběru pojistného a v oblasti důchodového pojištění – bez připomínek

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

NGP v roce 2018 realizovala 10 zadávacích řízení dle zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZŘ“). Sedm ZŘ bylo ukončeno v roce 2018. Jedno ZŘ je ve stádiu přípravy zadávací dokumentace. Jedno ZŘ je před podpisem smlouvy. Dvě ZŘ byla zrušena a u jedné veřejné zakázky se dokončuje jednací řízení bez uveřejnění.

Pro výstavní činnost NGP realizovala ZŘ na Transporty uměleckých děl a exponátů pro výstavu František Kupka 1871–1957 a Transporty uměleckých děl a exponátů pro výstavu Bonjour, Monsieur Gauguin, dále ZŘ na Stavbu výstavního fundusu pro výstavu 1918–1938: První republika. K veřejné zakázce na Převzetí výstavy Alberta Giacomettiho se v prosinci roku 2018 dokončovalo jednací řízení bez uveřejnění.

V roce 2018 bylo dále realizováno ZŘ na Poskytování bezpečnostních služeb v objektech Národní galerie Praha (smlouva je uzavřena na čtyři roky).

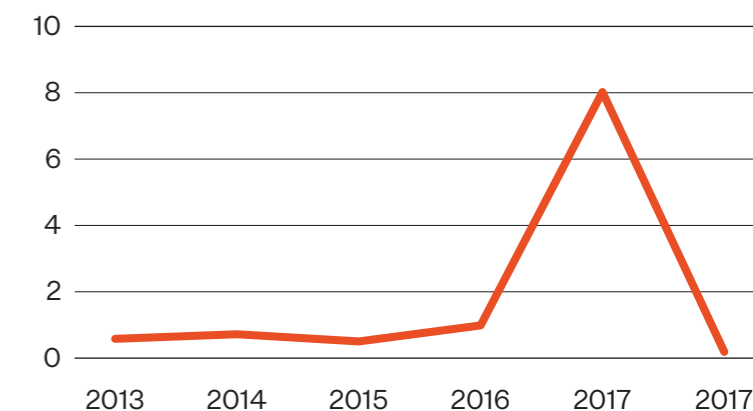
Pro svoje provozní činnosti NGP realizovala ZŘ na Novostavbu depozitární budovy, 1. a 2. etapa a ZŘ na Zajištění úklidových služeb, tyto dvě zakázky byly zrušeny. Bylo také dokončeno ZŘ na Rekonstrukci datové sítě.

V roce 2018 bylo také zahájeno ZŘ na veřejnou zakázku na Dodávku a montáž bezdrátového systému monitorování vnitřního klimatu pro objekty Národní galerie Praha, kde bylo do konce roku provedeno hodnocení a rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky. Byla také zahájena příprava zadávací dokumentace pro veřejnou zakázku na Dodávku a instalaci nového databázového softwaru pro evidenci a management sbírek.

GRAFY

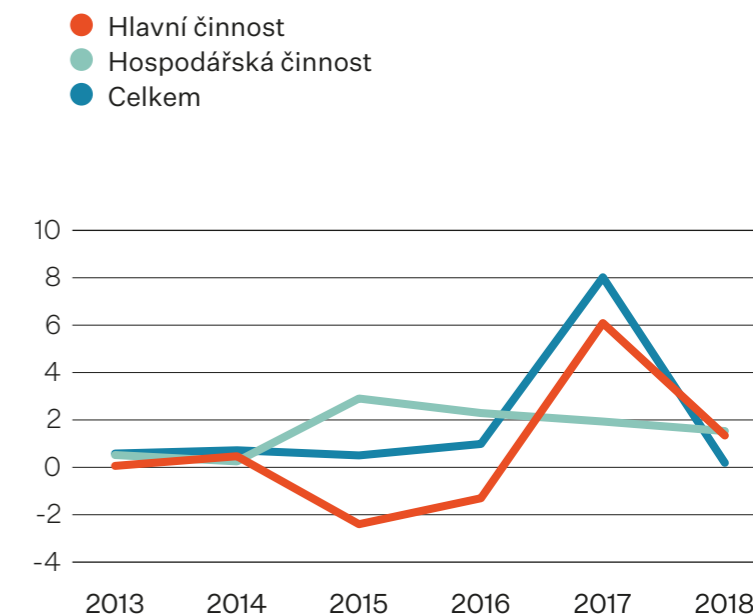
Graf #1

Meziroční srovnání výsledku hospodaření
(v milionech Kč)

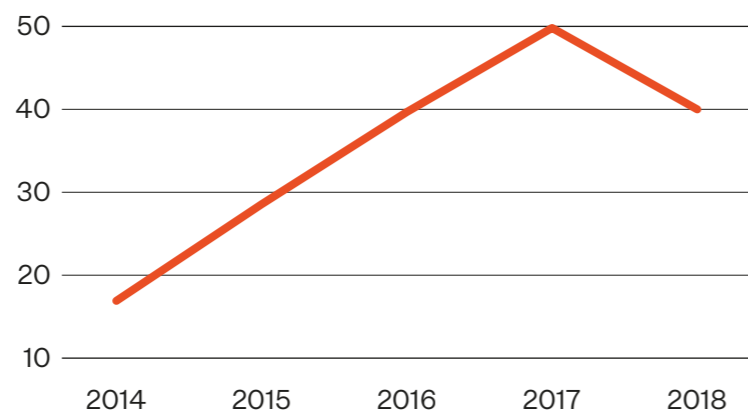
Graf #2

Meziroční srovnání hlavní a hospodářské činnosti
(v milionech Kč)

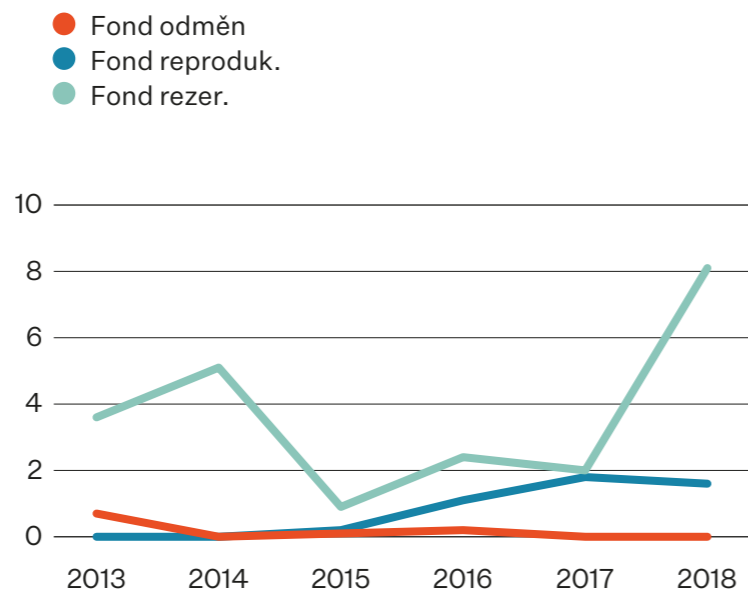
Graf #3

Meziroční srovnání vstupného
(v milionech Kč)

Graf #4

Meziroční srovnání poměru čerpání fondů
na celkových výnosech (v %)

OBLAST INVESTIC A OPRAV NEMOVITÉHO MAJETKU

Přehled největších oprav v roce 2018 dle jednotlivých objektů:

VELETRŽNÍ PALÁČ

- Byla dokončena Rekonstrukce technologií vytápění a zvlhčování ve Veletržním paláci s celkovým nákladem 19 500 000 Kč. Odbor Hospodářské správy se v průběhu roku 2018 vypořádal s poruchami navazujících technologií, které byly v rámci dotace SVMS dořešeny a celá akce dokončena.
- Byla zahájena předprojektová příprava Rekonstrukce Veletržního paláce – projektový tým začal pracovat na přípravě podkladů pro Zadávací dokumentaci pro architektonickou soutěž a specifikaci Stavebního programu.

DEPOZITÁŘ JINONICE

- V roce 2018 proběhlo výběrové řízení na projektanta, které bylo zrušeno pro nezájem uchazečů. Přihlásili se pouze dva uchazeči, kteří museli být vyloučeni, protože nesplňovali požadavky zadání. Projektový tým proto zvažuje další postup, který by zaručil lepší podmínky pro případné uchazeče.

PALÁČ KINSKÝCH

- Práce na projektu Rekonstrukce parteru a vstupních prostor Paláce Kinských prošly stádiem připomínkování a konzultací s památkáři, byla vyjasněna koncepce dalšího pokračování projektu.
- Proběhlo výběrové řízení na opravu řídicích systémů MaR Paláce Kinských a Anežského kláštera. Z důvodu nepředpokládané vyšší ceny a nedostatku vlastních prostředků bylo toto výběrové řízení zrušeno.

KLÁŠTER SV. ANEŽKY ČESKÉ

- Proběhla 1. etapa opravy střech, v dalším roce se plánuje dokončení oprav.
- Probíhá příprava na výměnu oken objektů tzv. Severní brány a v ulici Milosrdných. Projektová dokumentace byla dokončena v prosinci 2018, realizaci předpokládáme v roce 2019.

ŠTERNBERSKÝ PALÁČ

- Nadále probíhají přípravné práce týkající se opravy opěrné zdi nad Jelením příkopem, ve výběrovém řízení byl vybrán statik – projektant. Pro těžkosti ve vyjednávání se Správou Pražského Hradu byly práce přerušeny a budou pokračovat v roce 2019.
- Byla dokončena výstavba depozitáře v přízemí Šternberského paláce z nevyužitých prostor nákladem 3,5 mil. Kč.

ICT

- V roce 2018 byla úspěšně dokončena rekonstrukce datové sítě v rozsahu 11,5 mil Kč, díky které je nyní v NGP rychlá a spolehlivá páteřní datová infrastruktura umožňující bezpečný provoz.
- V roce 2018 bylo rozšířeno pokrytí sítě WiFi v Salmovském paláci o výstavní a prodejní prostory.
- Dále byl v NGP instalován modernizovaný systém pro inventarizaci majetku.
- V roce 2018 také probíhala obnova části zastaralých počítačů a monitorů, byly doplněny licence Microsoft dle aktuálních potřeb. Probíhala optimalizace úložišť a zálohování.
- Oddělení ICT poskytovalo průběžnou technickou podporu zaměstnancům prostřednictvím aplikace Helpdesk, vzdálené pomoci i práce na místě.

LIDSKÉ ZDROJE

Mzdové náklady činily celkem 87 731 454 Kč, z toho platy zaměstnanců 84 677 311 Kč a ostatní osobní náklady 2 827 400 Kč.

Celkový objem nákladů vynaložených v rámci kulturních aktivit na platy byl 3 360 000 Kč. Účelově byly tyto prostředky použity na projekty vztahující se především k oslavám jubilea vzniku republiky, které měly přesah do více sledovaných období, a na projekt podporující kulturní oživení Kláštera sv. Anežky České. Objem mzdových nákladů podporující institucionální činnost a projekty v oblasti výzkumu a vývoje činil 573 000 Kč.

Prostředky na ostatní osobní náklady v rámci kulturních aktivit byly ve výši 1 060 000 Kč, na výzkum a vývoj bylo vyčerpáno 349 000 Kč. DPČ činily celkem 252 004 Kč, z toho na projekty z kulturních aktivit 23 250 Kč. DPP činily celkem 1 863 413 Kč, z toho na projekty v rámci kulturních aktivit 1 036 750 Kč a na výzkumné a vědecké projekty 349 000 Kč. Odstupné bylo v daném roce vyplaceno ve výši 149 583 Kč.

Mzdové prostředky z mimorozpočtových zdrojů činily 180 000 Kč na platy a 562 000 Kč na ostatní osobní náklady. Tyto prostředky byly vyplaceny v rámci grantových projektů.

Náhrady platu za pracovní neschopnost vyplácené zaměstnavatelem dle § 192 zákoníku práce činily 226 743 Kč.

Z fondu odměn bylo čerpáno 36 Kč na vyrovnání bilance mzdového limitu.

Plánovaný přepočtený počet zaměstnanců pro rok 2018 činil 228. Z toho šest na účelové dotace z kulturních aktivit. Stanovený limit nebyl v tomto roce překročen. Skutečný průměrný přepočtený počet zaměstnanců byl 211,25. V oblasti výzkumu a vývoje činil 1,983.

Zaměstnanci dle věku a pohlaví k 31/12 2018			
věk	muži	ženy	celkem
21–30 let	6	27	33
31–40 let	17	40	57
41–50 let	18	51	69
51–60 let	9	36	45
61 let a více	13	30	43
celkem	63	184	247

Zaměstnanci dle vzdělání (v %)	
základní	1
střední odborné	7
úplné střední	5
úplné střední odborné	28
vyšší odborné	1
vysokoškolské	64

Zaměstnanci dle dosaženého vzdělání (v %)	muži	ženy	celkem
základní	0	3	3
vyučen	0	1	1
střední odborné	11	7	18
úplné střední	4	8	12
úplné střední odborné	11	42	53
vyšší odborné	1	2	3
vysokoškolské	36	121	157

Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních poměrů v roce 2018	
nástupy	56
odchody	62

Zaměstnanci dle věku (v %)	
< 20 let	0
21–30 let	13
31–40 let	23
41–50 let	28
51–60 let	18
>61 let	18

Zaměstnanci dle pohlaví (v %)	
muži	26
ženy	74

Trvání pracovního poměru zaměstnanců k 31/12 2018		
doba trvání	počet	%
do 5 let	144	58,3
do 10 let	21	8,5
do 15 let	29	11,7
do 20 let	24	9,7
nad 20 let	29	11,7

PODPORA NÁRODNÍ GALERIE PRAHA

KLUB PŘÁTEL NGP

Národní galerie Praha se v roce 2018 těšila z velké podpory díky neustálému nárůstu členů Klubu přátel NGP, jejichž počet přesáhl na konci roku 3 000. Zájem o Klub přátel se promítl i do počtu podporovatelů, jejichž velkorysé finanční podpory si NGP velice váží.

Klub přátel prošel proměnou díky nové vizuální identitě NGP a na konci roku získal dvě nové členské kategorie – Senior pro členy starší 65 let za výjimečnou pořizovací cenu a kategorii Rodina pro dva dospělé a až 5 dětí do 18 let s možností neomezeného vstupu do NGP.

V souvislosti se soustavným nárůstem počtu členů rostl i zájem o speciální akce: Klub přátel NGP uspořádal přes 32 členských akcí, které navštívilo více než tisíc účastníků.

Výstavní rok byl zahájen exkluzivními komentovanými prohlídkami po zavírací době s ředitelkou Sbírkou umění Asie a Afriky Markétou Hánovou a kurátorkami. Akce s názvem Loučení s Asií byla poslední možností si v roce 2018 prohlédnout unikátní expozici umění Asie v paláci Kinských a setkala se s velmi pozitivním ohlasem.

PARTNERSTVÍ NGP

NGP by nemohla uskutečnit mnoho finančně náročných projektů bez velkorysé podpory stávajících i nových partnerů a mecenášů NGP. Všem těmto partnerům velmi děkujeme za podporu a těšíme se na budoucí spolupráci.

Díky generálnímu partnerovi NGP, Komerční bance, která i v roce 2018 pokračovala v úspěšné spolupráci, mohli děti a mladí do 26 let do všech expozic NGP zdarma.

V roce 2018 získala NGP dva nové hlavní partnery. První z nich, Škoda Auto a. s., přispěl významnou finanční podporou a zapůjčením dvou

Nově Klub přátel vytvořil také cyklus komentovaných prohlídek nazvaný Seznamte se s NGP, který se konal v průběhu celého roku. Cílem těchto akcí bylo nejen seznámit členy s nejvýznamnějšími díly ve sbírkách Národní galerie, ale také s historií a architekturou jednotlivých budov. Členové tak měli možnost navštívit např. Veletržní palác, Klášter sv. Anežky České, Šternberský nebo Schwarzenberský palác. Cyklus měl nevídaný ohlas a bude pokračovat i v následujících letech. Na sklonku léta měli členové unikátní možnost si prohlédnout po zavírací době výstavu Jiří Kolář: Úšklebek století s odborným výkladem autorky výstavy Milenou Kalinovskou a Marií Klimešovou a s lektory NGP. V závěru roku pak Klub uspořádal exkluzivní komentované prohlídky po zavírací době v rámci stěžejní výstavy František Kupka 1871–1957 ve Valdštejnské jízdárně, o které byl mezi členy enormní zájem.

automobilů. Dalším hlavním partnerem se stala Kooperativa Pojišťovna Vienna Insurance Group. The Pudil Family Foundation pokračovala i nadále s velkorysou podporou NGP jako dlouhodobý partner.

KLUB PATRONŮ NGP

Klub patronů NGP v průběhu roku 2018 rozvíjel vztahy se stávajícími partnery a přivítal několik nových členů. Ke spokojenosti partnerů a mecenášů rozšířil nabídku výjimečných společenských akcí, VIP preview, VIP vernisáží, komentovaných prohlídek a návštěvy prestižního veletrhu umění v Londýně. Úvodní akcí Klubu patronů bylo VIP preview výstav Marii Lassnig a Kathariny Grosse při příležitosti zahájení výstavní sezóny tzv. Grand Openingem ve Veletržním paláci. Patroni měli jedinečnou příležitost setkat se s Katharinou Grosse, která představila svoji velkoformátovou instalaci ve Velké dvoraně. Následně proběhla komentovaná prohlídka výstavy Marii Lassnig s kurátory Adamem Budakem a Petrem Pakeschem.

Poprvé se na jaře uskutečnilo speciální setkání s potenciálními sponzory, a to ve formě komentované prohlídky s ředitelkou Sbírkou grafiky Alenou Volrábovou a kurátory NGP. Potenciální partneři měli výjimečnou příležitost prohlédnout si díla Gustava Klimta a Egona Schieleho, která byla součástí výstavy Konec zlatých časů ve Veletržním paláci. Klub patronů uspořádal začátkem září také VIP preview před vernisáží nej očekávanější výstavy roku 2018 František Kupka 1871–1957. Tato akce vzbudila pozornost mnoha významných hostů a zájemců o umění z řad partnerů, mecenášů i politických představitelů. Zahájení výstavy probíhalo ve Valdštejnské zahradě ve spolupráci se Senátem ČR.

Na podzim se opakovala cesta pro nejvýznamnější partnery na prestižní veletrh umění Frieze v Londýně za doprovodu vedení NGP. V rámci bohatého doprovodného programu měli členové Klubu patronů NGP unikátní možnost setkat se s Antony Gormleym, který je osobně přivítal ve svém londýnském studiu a představil stávající a připravované projekty.

U příležitosti 100. výročí vzniku Československa proběhlo VIP preview nově otevřené expozice 1918–1938: První republika ve Veletržním paláci za účasti kurátorky výstavy Anny Pravdové a generálního ředitele NGP Jiřího Fajta. Na konci roku pak zahájila NGP nový výstavní projekt Salm Modern #1, při kterém se uskutečnilo VIP preview, kterým hosty provedla mecenáška umění Erika Hoffmann a ředitelka Staatlichen Kunstsammlungen Dresden Marion Ackermann. Členové Klubu patronů a partneři měli také mimořádnou příležitost se neformálně seznámit s vystavujícími umělci.

PODĚKOVÁNÍ ZA PODPORU A SPOLUPRÁCI

Akademie věd České republiky
Akademie výtvarných umění v Praze
Arcibiskupství pražské
Art District 7
Art+Antiques
Artmap
Art for Good
Biograf 16
Bohemia Sekt
Bosch
Café Jedna
Cena Jindřicha Chalupeckého
Centrum choreografického rozvoje SE.S.TA
Czech Tourism
Česká centra
Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o. s.
Česká televize
Český rozhlas
Den architektury
Galerie hlavního města Prahy
Goethe-Institut v Praze
Hlavní město Praha
Institut français de Prague
Komerční banka
Kooperativa
Lunchmeat

Městská část Praha 1
Městská část Praha 7
Ministerstvo kultury České republiky
Monitora Media
Národní památkový ústav
Net4Gas
Pelikán Krofta Kohoutek advokátní kancelář s.r.o.
Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR
Prague City Tourism
Radio 1
Senát Parlamentu ČR
Soffa
Studio Hrdinů
Svět knihy
Škoda Auto
The Pudil Family Foundation
Uměleckoprůmyslové museum v Praze
Ústav dějin umění Akademie věd
České republiky, v.v i
Václav Dejčmar
Václav Havlůj
Velvyslanectví Francouzské republiky
Velvyslanectví Spolkové republiky Německo
Vogue
Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze

NÁRODNÍ GALERIE PRAHA

Staroměstské náměstí 12

110 15 Praha 1

+420 224 301 122

info@ngprague.cz

ngprague.cz

📍 Národní galerie Praha

📍 Národní galerie Praha dětem

📍 ngprague #ngprague

© Národní galerie Praha 2019